

پولیس زن

صاحب امتیاز:

ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال و وزارت
امور داخله

مدیر مسؤول:

سمونوال عتیق الله نیکمل ساعی

تحت نظر هیأت تحریر:

مروه امینی، سمونوال سید شفیع الله سادات،
سمونوال غلام فاروق صافی، خارمن محمد واصل
محمدی و دوهم خارن آزیتا رسولی

گزارشگر:

ص. سیرت

برگ آراء:

طاهر پیمان

نشانی: وزارت امور داخله - ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال - سرک هشتاد متراً میدان هوایی کابل
شماره های تماس:

رئیس هیأت: ۰۲۰۲۲۰۱۳۴۲

مدیر مسؤول: ۰۲۰۲۵۶۲۶۴۵ / ۰۷۹۱۲۰۰۳۸۸

ایمیل: womenpolice14@gmail.com

”
هر انسانی سزاوار و محظی به داشتن تابعیت [ملیت] است.
طیب احمدی رانمی باشد بی خود سرانه از تابعیت [ملیت]
جهویں محروم شدند یا خیز تغییر تابعیت [ملیت] را از وی
دریج نمودند.
”

مده پاپردهم اسلامیه جهانی حقوق پیش

”

شخصی که زن را مورد لت و کوب قرار
دهد ولی منجر به جراحت یا معلولیت وی
نگردد، حسب احوال به حبس قصیر که از
سه ماه بیشتر نباشد، محکوم می‌گردد.
ماده بیست و سوم قانون منع خشونت علیه زنان

”

فهرست مطالب

سرمقاله	۶
نخست بانوی افغانستان: هیچکس نمی‌تواند بر سر حقوق زنان افغان معامله کند	۸
په ټولنه کې بسخینه پولیسونه اړتیا او د هغو رول	۱۰
نجیبیه نور دلاروی به عنوان آمر حوزه پنجم پولیس در جوزجان تعیین شد	۱۳
نیروهای دفاعی و امنیتی نماد وحدت ملی و ضامن صلاح و ثبات همیشه‌گی در افغانستان	۱۶
رولاغنی در دیدار با دختران نظامی، بر حمایت از آنان در نهادهای امنیتی و دفاعی تأکید کرد	۱۷
دوم خارن شریفه مبارز؛ وطن و مردم ما به حضور زنان در صفوف پولیس ملی شان ضرورت دارند	۲۰
د امنیتی او دفاعی ځواکونو زړو رتیا او اتلولی د دې لامل شوې؛ تر څو هر سرتپری د خلکو په زړونو کې څای پیدا کړي	۲۲
نیروهای قهرمان امنیتی و دفاعی پیروز میدان شدند	۲۴
د ژوند پر ملګری (خاوند) باندې د بسخی حقوق	۲۶
شعر بخوانیم	۲۸
فصل جدید مناسبات افغانستان با جهان؛ به روایت ریس جمهور محمد اشرف غنی	۳۰
په ټولنې کې د بسخو حقوق	۳۲
سرتپری؛ د خپلواکی لپاره د زړو رتیا او سربنندنې سمبول	۳۴
بیش از یک هزار دا طلبان جهت رایابی به بورسیه‌های تحصیلی کشورهای روسیه و ترکیه به رقابت پرداختند	۳۶
د مینا نظری ادبی ژوند	۳۸
هراتیان بار دیگر با محکوم کردن ادامه خشونت طالبان، حمایت شان از نیروهای امنیتی و دفاعی را اعلام کردند	۴۰
د نبوی احادیثو په ریا کې د بسخو مقام او منزلت	۴۲
سیمینار آموزشی حقوق بشر و حاکمیت قانون، برای پرسونل پولیس ملی حوزه دوم امنیتی کابل دایر گردید	۴۴
په شبرغان بنار کې د یوازینې کورني پارک امنیت د بسخینه پولیسون پر غاره دی	۴۶
عوامل و انگیزه‌های بوز خشونت علیه زنان در افغانستان	۴۸
د جمهوریت تر چتر لاندې د بسخو مقام	

حمایت شما به سربازان تان در سنگرهای مقدس روحیه بیشتر

سوم-قاله می دهد

نبردهای آخر نیروهای ملی امنیتی و دفاعی دولت جمهوری اسلامی افغانستان در برابر دشمنان وطن بار دیگر قدرت و توانایی‌های این نیروها را به نمایش گذاشت و آنانی که خواب تصرف ولسوالی‌های را داشتند، پریشان ساخت. هرچند نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان از سال ۲۰۱۴ میلادی به این سو در برابر دشمن مستقلانه می‌جنگند و امنیت کشور و مردم خود را تأمین می‌کنند، اما برخی‌ها تاکنون به این باور بودند که شماری از نیروهای خارجی که در افغانستان حضور دارند، در برابر طالبان می‌جنگند، در حالی که چنین نبود و نیروهای دلیر و قهرمان امنیتی و دفاعی که شامل، سربازان اردوی ملی، پولیس ملی و نیروهای امنیت ملی می‌شوند، به تنهایی و مستقلانه در برابر دشمنان وطن و مردم مبارزه‌ی خسته‌گی ناپذیر دارند و پرچم سه‌رنگ می‌هین را در بلندترین قله‌های این سرزمین به اهتزاز نگهداشتند.

بدون شک صلح واقعی و با عزت خواست هر شهروند افغان است و امروزه نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان به خاطر آزادی، استقلال، رفاه و آسایش مردم و در نهایت به خاطر تأمین صلح در برابر دشمنان وطن و مردم می‌جنگند و این شجاعت را در یک سال گذشته از خود به نمایش گذاشتند که شجاعانه، صادقانه و هدفمندانه حملات دشمن را دفع نموده و توانایی حفظ کشور را دارند. آن گونه که طی سال‌های گذشته و هم اکنون حمایت گسترده‌ی طیف‌های مختلف جامعه را این نیروها با خود دارند، امید می‌رود که شهروندان کشور به حمایت شان از این نیروها ادامه دهند و روحیه‌ی سرباز خود را در سنگر بالا نگهداشند.

نشستهای پسین سازمان ناتو، ایالات متحده امریکا، اتحادیه‌ی اروپا و دیگر هم پیمانان دولت جمهوری اسلامی افغانستان با تأکید بر تداوم کمک‌ها و حمایت از این نیروها پایان یافت که موضوع محوری این نشست‌ها در بروکسل و جاهای دیگر، حمایت از نیروهای شجاع امنیتی و دفاعی افغانستان بود. شجاعت و پیکار خسته‌گی ناپذیر نیروهای قهرمان امنیتی و دفاعی افغانستان بار دیگر جهان را به این واقعیت آگاه ساخت که سربازان دلیر افغان توانایی لازم و آماده‌گی کامل را برای دفاع از نوامیس ملی، استقلالیت ارضی و حفظ نظام جمهوری اسلامی افغانستان دارند و این نیروها نه تنها افغانستان، بلکه منطقه را از شر تروریزم بین‌المللی می‌توانند نجات دهند و در حال حاضر نیز نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان، نه تنها برای حفظ افغانستان از شر تروریزم، بلکه برای دفع تهدیدات منطقه از تروریزم می‌جنگیدند و مبارزه می‌کنند.

مقام‌های نهادهای امنیتی و دفاعی در صحبت‌های شان با اطمینان کامل تأکید کردند که نیروهای ملی امنیتی و دفاعی توانایی لازم را از نظر کمیت و مسلکی بودن در برابر دشمن دارند و این نیروها نیز از حمایت کامل مردم خود برخوردار هستند، بنابر این حضور یا بیرون شدن نیروهای خارجی از افغانستان هیچ تأثیری در میدان‌های جنگ نخواهد داشت و تنها در حال حاضر باید کمک‌های جهانی به نیروهای امنیتی و دفاعی ادامه یابد، خواستی که از طرف جامعه‌ی جهانی؛ ناتو و ایالات متحده‌ی امریکا پذیرفته شده و هم پیمانان دولت جمهوری اسلامی افغانستان نیز بر ادامه‌ی آن تأکید کرند.

اما آنچه لازم است؛ در ماه‌های پسین طالبان تمام عزم خود را جزم نموده اند تا در برابر مردم افغانستان و نیروهای امنیتی و دفاعی خشونتها را افزایش دهند که با شدت گرفتن خشونتها، بدون شک هم شماری از مردم بیگناه افغانستان و همچنان شماری از نیروهای قهرمان امنیتی و دفاعی در سنگرهای مقدس شهید و زخمی شدند، پس در چنین وضعیتی که دشمن همه تلاش خود را برای شهید ساختن مردم و ویران کردن کشور انجام می‌دهد، نیاز است که همه‌ی شهروندان و حکومت در یک صفت واحد قرار گرفته و نگذارند تا دشمنان مردم و وطن سبب ایجاد رعب و وحشت بیشتر شوند. با تأکید می‌توان گفت که حمایت شهروندان از نیروهای امنیتی و دفاعی کشور می‌تواند برای این نیروها امید و انگیزه ببخشد تا با شجاعت و دلیری، از مقدسات کشور و نوامیس ملی خود دفاع نمایند.

نخست بانوی افغانستان:

هیچکس نمی‌تواند بر سر حقوق زنان افغان معامله کند

◇ ننگیالی اچکزی

روند ملی این کشور نقش دارد و می‌توانند خود در مورد سرنوشت‌شان تصمیم بگیرند و هیچکسی حق ندارد که در غیاب آنان، در مورد سرنوشت‌شان حرف بزند و معامله کند. آنان باید خود در مذاکرات صلح حضور داشته باشند و از تصمیم‌هایی که در مورد سرنوشت آنان گرفته می‌شود، آگاه باشند.

افغانستان در یک برهه حساس سیاسی قرار دارد، با آن که همه شهروندان کشور بر حفظ نظام جمهوریت و دستاوردهای دو دهه‌ی گذشته به ویژه تأمین حقوق و دستاوردهای زنان تأکید دارند، همه چشم‌ها به مذاکرات صلح بین‌الافغانی دوخته شده است.

تأکید بانوی اول افغانستان بر حفظ حقوق و دستاوردهای زنان کشور در مذاکرات صلح بین‌الافغانی، در حالی صورت می‌گیرد که محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان، نیز در جمع اعضای شبکه زنان افغان که به ارگ ریاست جمهوری دعوت شده بودند، در رابطه با فصل نو بعد از خروج نیروهای خارجی از افغانستان، روند صلح و خواسته‌های آنان صحبت کرد.

رولا غنی، بانوی نخست و همسر محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان، در دیدار با «شبکه زنان افغان» در ارگ ریاست جمهوری کشور، تأکید کرد که هیچکس حق ندارد در مذاکرات صلح بین‌الافغانی بر سر حقوق زنان افغان، معامله کند.

نخست بانوی کشور در این دیدار تأکید کرد: «امروز زنان افغانستان صدای خود را دارند و به این توانایی رسیده‌اند که به خوبی بتوانند از حقوق خود دفاع کنند، به همین دلیل هیچ شخص و یا گروهی حق ندارد که حقوق آن‌ها را نا دیده بگیرد و به آن معامله کند.»

اعضای شبکه زنان افغان از سخنان بانو غنی در حمایت از حقوق زنان و حضورشان در مذاکرات صلح برای آینده افغانستان استقبال و تشکر کردند و با تأکید بر لزوم شرکت زنان در گفتگوهای صلح بین‌الافغانی، از میان برداشتن خلاً اطلاعاتی و تداوم کار پروژه‌های ملی در این کشور، حمایت خود را از نظام جمهوریت در افغانستان اعلام کردند.

بانوی نخست افغانستان، پیشتر هم حمایت جدی خود از زنان این کشور و دستاوردهای چندین ساله آنان را اعلام کرده و بارها تأکید کرده بود: «زنان افغانستان اینک در

با دولت جمهوری اسلامی افغانستان و افغان‌ها در میان بگذارند.

با این حال تأکید دولت جمهوری اسلامی افغانستان به ویژه شخص ریس جمهور در سخنرانی‌هایش در مورد مذاکرات صلح همواره و پی‌هم این بوده که در مذاکرات صلح حقوق و دستاوردهای زنان به هیچ عنوان و تحت هیچ شرایط نادیده گرفته نخواهد شد و دولت جمهوری اسلامی افغانستان با تمام قوت بر حفظ حقوق و دستاوردهای زنان مصمم است. این در حالیست که جامعه‌ی جهانی و سازمان‌های بین‌المللی نیز بر تأمین حقوق و دستاوردهای زنان افغانستان همواره تأکید نموده و از طالبان و کشورهای حامی این گروه خواسته به طالبان بفهمانند که نادیده گرفتن حقوق زنان افغان ناممکن است که زنان افغان در دو دهه‌ی گذشته دستاوردهای قابل ملاحظه داشته و ناممکن است که این قشر عقبگرد داشته باشند.

در حال حاضر زنان افغانستان در همه بخش‌های دولتی و خصوصی حضور پر رنگ دارند و بر بنیاد گزارش‌ها حدود ۳۰ درصد کارمندان در ادارات حکومتی را نیز زنان تشکیل می‌دهند.

این در حالیست که سالانه صدها دختر از بخش‌های مختلف پوهنتون‌های دولتی و خصوصی سند لسانس و ماستری می‌گیرند و شامل ادارات دولتی و خصوصی می‌شوند که با گذشت هر سال به تعداد زنان تحصیل کرده و مسلکی در همه بخش‌ها افزوده می‌شود.

هم اکنون نیز شماری از ادارات دولتی و همچنان نهادهای خصوصی از سوی زنان در کشور رهبری و مدیریت می‌شوند و زنان زیادی هستند که در مدیریت اداره‌های شان موفقیت‌های چشم‌گیر داشته‌اند.

ریس جمهور افغانستان در این دیدار، حمایت خود را از دستاوردهای دو دهه‌ی زنان کشور و حضور آنان در مذاکرات صلح بین‌الافغانی اعلام کرد و تأکید نمود که شرکت زنان در روند صلح قطعی است و کسی نمی‌تواند در مورد سرنوشت آن‌ها معامله کند.

ریس جمهور غنی همچنان خروج نظامیان خارجی از افغانستان را فرصت خوبی برای آینده کشور عنوان کرده گفت: «خروج نظامیان خارجی از کشور، حاکمیت ملی افغانستان را قوی می‌کند و از روند صلح ابهام‌زدایی می‌شود و همه تصمیم‌ها بر اساس اراده خود افغان‌ها گرفته می‌شود.» او تأکید کرد: «از این پس، تصمیم اصلی در خصوص صلح در داخل افغانستان گرفته می‌شود و ملت ما تصمیم‌گیرنده نهایی است. اینک طرف اصلی در مذاکرات صلح با طالبان، حکومت افغانستان است و در هر نشستی در رابطه با صلح افغانستان، نه به عنوان مهمان که به عنوان مالک اصلی (افغانستان) شرکت می‌کند.»

گفته‌های ریس جمهور افغانستان در رابطه با مالک اصلی بودن افغانستان در روند صلح با طالبان، به ایالات متحده امریکا اشاره دارد که از آغاز مذاکرات صلح با طالبان و توافق دوچه و آماده‌گی‌ها برای نشست بزرگ استانبول، دیدگاه‌ها و انتقادهای دولت افغانستان در مورد طالبان این است که این گروه به بهانه‌های گوناگون از مذاکرات شانه خالی نموده و به تداوم خشونت علیه مردم و دولت جمهوری اسلامی افغانستان ادامه می‌دهند که نتیجه آن جز کشتار افغانان بیگناه و ویرانی کشور چیزی دیگری نیست.

ریس جمهور کشور بارها تأکید کرد که اگر طالبان واقعاً افغان هستند و خود را شهروند افغانستان می‌دانند بیایند و در داخل کشور مذاکرات صلح را با دولت و مردم افغانستان ادامه دهند و خواسته‌ای شان را از طریق مذاکره و گفتگو

په ټولنه کې بُشْحینه پولیسونو ته اړتیا او د هغه رول

بهزاد برمهک

د یوې ہوسا او له هر ډول خطرونو څخه د خوندي ټولنې رامنځته کول هم د پرمختګ له اساسی شرطونو څخه شمېرل کېږي، په دې اساس پولیس د ټولنې د خوندي ساتني لپاره څینې دندې او مسوليتونه پر غاړه لري، چې دا مسوليتونه نه یوازې سرېيو پوري تراو لري؛ بلکې مېرمنې هم د هبواد په نظامي او سیاسي برخليک کې اغښناک رول لوړولای شي. که چېږي په افغانستان کې د مېرمنو ژوند له سرېيو سره پرتله کړو؛ نو دا خرگندېږي چې مېرمنې د سرېيو په پرتله له زيات ظلم او تبعيض سره مخ شوي دي. دا یو فرصت دي ترڅو مېرمنې دې ته وهڅول شي چې د هبواد د بیارغونې په برخه کې خپل رول ادا کړي او همدارنګه د هبواد په نظامي، سیاسي او ټولنیزو مسایلو کې د سرېيو ترڅنګ خدمت وکړي. مېرمنې هم باید په هبواد کې د سرېيو په خبر د خپلو ټولو اسلامي حقوقو څخه برخمنې شي او همدارنګه په سیاسي او ټولنیزو فعالیتونو کې ورته د کار کولو لپاره زمينه برابره شي. اوسمهال افغانستان د مېرمنو په شمول دېر پرمختګ کړي دی، مېرمنې باید په سیاسي، ټولنیز او نورو برخو کې د خپلو

پولیسو شتون دېر اړین دی؛ ترڅو په ټولنه کې نظم او ثبات رامنځته شي.

په داسې حال کې چې افغانی ټولنه پخوانیو دودونو پوري تېلې ده او په زیاترو وختونو کې کله چې د یوه نارینه دنده یوې مېرمنې ته وسپارل شي له شک پرته چې د خلکو له غږگون سره به مخ وي. په همدي اساس د دې ستونزې د حل لار دا ده چې مېرمنو ته په ټولو دولتي ادارو کې د کار زمينه براره شي، ترڅو دولت وکولای شي بسحومه د بسحومه واسطه خدمت وکړي. د بلګې په توګه په دولتي ادارو کې بدنې تلاشي چې یو اړین کار دی؛ نو لازمه ده چې د مېرمنو تلاشي بسخينه پولیسي پر غاړه ولري، چې اوسمهال د ټولو دولتي ادارو او خصوصي بنستونو په دروازو کې د مېرمنو تلاشي د بسخينه پولیسو لخوا ترسه کېږي.

په ټوله کې، کله چې د دولت د مسولیتونو بحث چې هغه خلکو ته خدمت کول دي، راپورته کېږي؛ نو دې پايلې ته رسپړو چې په ټولو برخو په ځانګړي ډول د ملي پولیسو په لیکو کې د مېرمنو شتون ته ډېرہ اړتیا لېدل کېږي. هغه خلک چې د بسخينه پولیسو له نظرې سره مخالف دي، آيا غواړي چې د کورنۍ بسخينه غړې یې د یوه نارینه لخوا تلاشي شي؟ په هیڅ صورت چاته د منلو نه دی، په همدي اساس کله چې دې برخې ته پوره پاملننه وشي؛ نو هیڅوک به د ملي پولیسو په لیکو کې د بسخينه پولیسو له شتون سره مخالفت خرګند نه کېږي.

چې د مېرمنو ګډون په امنيتي لیکو کې اړین دی؛ بلکې نورو ادارتو کې هم ورته اړتیا لېدل کېږي. د امنيت د ټینګښت، د پولیسو د پلتني په پوستو کې د مېرمنو تلاشي کول او همدارنګه د دولتي ودانیو په دخولي دروازو کې د مېرمنو د تلاشي کولو لپاره د بسخينه پولیسو شتون اړین دی. بسخينه پولیسي په ټاکنیز بهير کې د هغو محلونو نظارت پر غاړه لري چې مېرمنو ته د رایو ورکولو لپاره ځانګړي شوي وي؛ نو پر دې اساس د ولسمشريزو ټاکنو د امنيت لپاره د ملي پولیسو په لیکو کې د بسخينه پولیسو شتون ضروري دی. په همدي اساس هغو ستونزو او ګوابنونو ته په کتو چې ټولنه ورسه مخ ده اړينه ده چې د افغانستان د دولت مسولین، دونران، همدارنګه هغه دولتي او نړیوال چارواکي چې د امنيتي سرتېرو روزنه پر غاړه لري باید کوبېښ وکړي؛ ترڅو په ټولنه کې د مېرمنو ستونزو ته د ځواب وینې لپاره د بسخينه پولیسو په شمېر کې زیاتوالی راولي.

د دې کوبېښونو د ناکامي په صورت کې به هغه لاسته راوړنې له منځه ولاړې شي چې په ورسټيو کلونو کې په دېږي سختي سره تلاسه شوي دي، همدارنګه د ملي پولیسو ثبات او پرمختګ به هم له جدي ګوابن سره مخ شي. کله چې د یوه منتخب دولت بحث راپورته کېږي؛ نو د یاد دولت موخه خلکو ته خدمت کول وي، په ټولنه کې وګړي له سړیو او مېرمنو خخه عبارت دي، په هر حال د داسي ټولنې نظامي په ځانګړي توګه د پولیسو په برخه کې د بسخينه

نجیبه نور دلاوری به عنوان آمر حوزه پنجم پولیس در جوزجان تعیین شد

◇ ص. سیرت

ولايت مصروف کار هستند.

آقای جيلاني اضافه مي کند، در صورت نياز سربازان زن در ميدان هاي نبرد نيز حضور خواهند يافت. قومandan اmineh ولايت جوزجان خاطرنشان مي سازد که گمارش نجیبه نور دلاوری، به عنوان آمر حوزه پنجم پولیس در جوزجان مي تواند الگويي برای ولايت هاي ديگري باشد.

آقای جيلاني از سربازان و کارمندان پولیس مرد در جوزجان مي خواهد که مطابق به قانون پولیس از اوامر آمر نجیبه در ساحه کاري شان اطاعت کنند. به گفته اي او همه امکانات پولیس مطابق به قانون در اختصار پولیس هاي زن قرار دارد. در همين حال، محمد هاشم ريس، والي جوزجان در پيوند به گمارش نجیبه نور دلاوری به عنوان آمر حوزه پنجم پولیس در شهر شيرغان، مي گويد که حکومت محلی از اين اقدام بى پيشينه اي قومandan پولیس ولايت جوزجان حمایت مي کند. آقای ريس مي افزايد که حضور پولیس زن برای مبارزه با ترويريزم، جرائم جنائي و قاچاق مواد مخدر يك امر ضروري است و به گفته اي او باور دارد که اين گذينش بسيار سودمند و پر دستاورده در راستاي تأمین امنيت شهر شيرغان خواهد بود.

برای نخستين بار در ولايت جوزجان، يك زن به سمت آمر حوزه پنجم پولیس گزينش شده است که اين اقدام قومandan اmineh جوزجان سبب شده که زنان زيادي به پيوستان به صفوف نیروهای پولیس ملي علاقه مند شوند و همچنان بلند رفتن ظرفيت و توانايي هاي زنانی که در صفوف نیروهای پولیس ملي وظيفه اجرا مي کنند به نمايش گذاشته شود.

دوهم خارن نجیبه نور دلاوری، شش سال پيش در حالی که پدرش جزوی از جنگ جويان گروه طالبان بود، از ولسوالي قوش تپه و از ساحه زير حاكميت طالبان فرار كرد و به عنوان سرباز وارد بخش اداري قومandan پولیس ولايت جوزجان شد. پس از آن پدر نجیبه نيز به اصرار او صفوف طالبان را ترک كرد و به برنامه صلح دولت پيوست. بانو دلاوری در جريان شش سال گذشته در بخش مدريديت مبارزه با جرائم جنائي، آمر حل خشونتهاي خانواده گي و به عنوان آمر دفتر معاونت امنيت قومandan اmineh ولايت جوزجان مصروف کار و خدمت به مردم خود بود.

مل پاسوال خواجه ابوبكر جيلاني، قومandan اmineh ولايت جوزجان مي گويد که زنان زيادي در بخش اداري قومandan اmineh اين

پولیس‌های زن در شهر شبرغان، مرکز ولایت جوزجان راه اندازی شده است.

مسوولان قوماندانی امنیه ولایت جوزجان تأکید می‌کنند که هدف آنان از افزایش ایستگاه‌های بازرسی شبانه، ایجاد نظم در شب‌های رمضان در داخل شهر شبرغان است. باشندگان جوزجان نیز این اقدام پولیس را ستایش می‌کنند و امیدوارند جلو فعالیت‌های تروریستی با استفاده از لباس زنانه گرفته شود.

مسعود ندیم، سخنگوی قوماندانی امنیه ولایت جوزجان با اشاره بر این که تأمین امنیت وظیفه پولیس است، می‌گوید که قوماندانی امنیه این ولایت تلاش دارد با افزایش ایستگاه‌های بازرسی از سوی سربازان و افسران پولیس زن، روی چگونگی تأمین امنیت باشندگان شهر شبرغان بیشتر بپردازد. به گفته‌ی آقای ندیم، این نخستین باری است که پولیس‌های زن در یکی از مزدحم‌ترین نقاط شهر شبرغان، ایست بازرسی افزایش کرده‌اند. او اضافه می‌کند که این ایستگاه‌های بازرسی نیز زیر نظرات یک آمر پولیس زن فعالیت می‌کنند.

نجیبه نور دلاوری، آمر حوزه پنجم پولیس جوزجان این ایستگاه‌های بازرسی را نظارت می‌کند. خانم دلاوری پس از گزینش اش به عنوان آمر حوزه پنجم پولیس شهر شبرغان، می‌گوید که پس

از سوی دیگری، دو هم خارن نجیبه نور دلاوری، آمر حوزه پنجم پولیس شهر شبرغان می‌گوید که پس از این وظیفه اش نسبت به گذشته دشوارتر شده است. او تأکید می‌کند که حاضر است در صورت نیاز به هر نقطه‌ی کشور برود و برای شهروندان خدمت کند.

بانو نور دلاوری خاطرنشان می‌سازد که پس از این ایستگاه‌های بازرسی پولیس زن را نیز در مناطق زیر حاکمیتش در شهر شبرغان افزایش خواهد کرد. او علاوه می‌کند که در ایستگاه‌های بازرسی نیاز است تا سربازان پولیس زن با زنان صحبت کند.

بر اساس گفته‌های مسوولان قوماندانی پولیس ولایت جوزجان، حدود بیش از یکصد زن در تشکیلات قوماندانی پولیس این ولایت فعالیت دارند. نجیبه نور دلاوری یگانه پولیس زن است که در سطح کشور به عنوان آمر حوزه پنجم پولیس اجرای وظیفه می‌کند.

خانم نور دلاوری اکنون تا ۳۰ سرباز پولیس را زیر دست دارد و تأمین نظم حدود پانزده روستا در ولایت جوزجان جزو مسوولیت‌ها یش می‌باشد.

پس تعیین خانم دلاوری به عنوان آمر حوزه پنجم شهر شبرغان، برای نخستین بار است که ایستگاه‌های بازرسی شبانه از سوی

با استفاده از لباس زنانه از ایستهای بازرسی پولیس ملی و اردو ملی عبور می‌کنند. بر اساس اطلاعات نهادهای امنیتی کشور تاکنون صدها جنگجوی طالبان را بازداشت نموده اند که لباس زنانه به تن داشته و قصد حملات تروریستی را بالای مردم این ولایت داشته اند.

از سویی هم، خانم دلاری آمر حوزه‌ی پنج شهر شیرگان، می‌گوید که برای تأمین امنیت در حوزه مربوطه‌اش و پیاده کردن قانون و نظم از هیچ تلاشی دریغ نخواهد کرد و این را ثابت خواهد ساخت که زنان افغان هم مانند مردان افغان می‌توانند برای آسایش مردم خود امنیت را تأمین نمایند.

هرچند در سال‌های پسین شمار زنان در صفوف پولیس ملی روبه افزایش بوده و آمارهای نهادهای محلی نشان می‌دهد که در حال حاضر بیش از ۱۰۰ زن تنها در بخش‌های گوناگون قوماندانی امنیه ولایت جوزجان اجرای وظیفه می‌نماید. اما باشندگان این ولایت نیز از دولت می‌خواهند که شمار زنان باید در صفوف پولیس از این بیشتر شود و در هر جای که نیروهای پولیس ملی به خاطر تأمین امنیت و پیاده کردن نظم در جامعه مصروف خدمت هستند، پولیس زن هم حضور داشته باشد، زیرا به باور آنان این یک ضرورت در جامعه است و دولت باید به این موضوع مهم توجه بیشتر نماید.

از این او و همکارانش برای تأمین امنیت هرچه بیشتر شهر وندان به ویژه زنان ایستهای بازرسی شبانه را در نقاط مختلف شهر شیرگان ایجاد خواهند کرد.

بانو دلاری خاطرنشان می‌سازد که با راه اندازی ایستهای بازرسی از سوی پولیس‌های زن، اعتماد شهروندان بالای پولیس زن بیشتر شده است.

او همچنان تأکید کرد که سربازان و افسران زن باید با دختران و زنان دیگری در جریان ایستهای بازرسی صحبت و گفتگو کنند. او گمارش پولیس‌های زن را در تأمین نظم شهری مانند راه‌اندازی ایستهای بازرسی برای فرهنگ‌سازی مهم می‌داند.

در همین حال، شماری از باشندگان شهر شیرگان نیز حضور پولیس زن را در ایستهای بازرسی ضروری می‌دانند و از این اقدام قوماندانی امنیه ولایت جوزجان استقبال می‌کنند.

رحمت‌الله یزدانی، باشندگی شیرگان حضور پولیس‌های زن را در ایستهای بازرسی شبانه مؤثر می‌داند. به باور او، زنان با امنیت بیشتری می‌توانند ایجاد نمایند تا مردم با خاطر اسوده در داخل شهر گشت‌وگذار کنند.

این باشندگی جوزجان امیدوار است که افزایش ایستهای بازرسی ادامه یابد تا مخالفان مسلح نتوانند با استفاده از لباس زنانه به فعالیت‌های تروریستی پردازند.

این در حالی است که مخالفان مسلح دولت در بسیاری از موارد

نیروهای دفاعی و امنیتی نماد وحدت ملی و ضامن صلح و ثبات همیشه‌گی در افغانستان

نشانه ◇

نیروهای دفاعی و امنیتی متعلق به مردم افغانستان است؛ زیرا این نیروها در همهٔ کشور از مردم نماینده‌گی می‌کنند و برای منافع افغانستان، آرامش و آسایش مردم در سنگرهای داغ نبرد با قبول همهٔ مشکل‌ها سنگرداری می‌کنند. یکی از بهترین ویژه‌گی‌های نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان این است که این نیروها وابسته به جریان‌های سیاسی دخیل در منازعه‌ی افغانستان نیستند تا در پشتیبانی آنان به میدان نبرد آمده باشند؛ بلکه این نیروها همان‌گونه‌ی که گفته شد بر محور ارزش‌ها و منافع ملی مردم افغانستان شکل گرفته‌اند و همانند ستون‌های استوار دارنده‌ی وحدت ملی، آزادی و عزت مردم افغانستان عمل می‌کنند.

این نیروها در ۲۰ سال پسین با فرآگیری آموزش‌های لازم در پی حمایت جامعه‌ی جهانی مهارت‌های مسلکی زیادی را فرا گرفته و با استفاده از این مهارت‌ها و تکنیک‌های رزمی توانسته‌اند با وجود گستردگی بحران بار مسوولیت وظیفه‌ی خود را در راستای تأمین امنیت مردم بر دوش بکشند.

نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان در پی حمایت‌های جهانی امروزه با کسب مهارت‌های آموزشی و تجهیزات

در تجربه‌ی ۲۰ ساله‌ی حکومت پساطالبانی در کشور در پهلوی دیگر دستاوردها، میدانی میدان پیکار و مقابله با هراس افگانی، دفاع از تمامیت ارضی و نوامیس ملی در صفوف نیروهای دفاعی و امنیتی برای تمرين وحدت ملی رانیز فراهم نموده است. اردوی ملی و پولیس ملی کشور برخلاف مرزبندی‌های قومی بر پایه‌ی منافع ملی افغانستان شکل گرفته و این نیروها به دور از وابسته‌گی‌های قومی، زبانی، جغرافیایی و محلی در همه‌ی افغانستان از دشت‌های هلمند و قندهار گرفته‌اند تا کوهپایه‌های بدخسان با یک هدف مشترک در برابر هراس افگانی می‌رزمند و از تمامیت ارضی افغانستان پاسداری می‌کنند.

هیچ گروه قومی در افغانستان نیست که خود را در آینه‌ی اردوی ملی و پولیس ملی کشور نبیند و حس تعلق خاطر به یک افغانستان امن، صلح‌آمیز و با ثبات نداشته باشد. به همین دلیل با وجود قربانی‌های زیادی در میدان‌های نبرد صفوف اردوی ملی و پولیس ملی را تا هنوز خالی نگذاشته و هر روز از پیش با انگیزه‌ی دفاع مقدس و پایان جنگ در کشور این صفوف را نیرومندتر نگهداشته‌اند.

مردم برای آن بهای سنجینی پرداخته‌اند و به جز از افتادن در دام جنگ‌های داخلی و خشونت‌های خونین، سود دیگری از این کار به دست نیامده است.

نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان در ادامه‌ی دو دهه‌ی نبرد در برابر طالبان هم‌زمان با پیشرفت‌هایی در روند مذاکرات صلح جهت پایان دادن به خشونت‌ها در حالت دفاعی قرار گرفتند و از آن زمان تاکنون هیچ گونه حمله‌ی تهاجمی بالای مواضع گروه طالبان انجام نداده‌اند.

طالبان اما بر عکس در حالی که نیروهای امنیتی در حالت دفاعی قرار داشتند، به حمله‌های تهاجمی خود افزایش داده و دامنه‌ی خشونت‌ها را گسترش داده‌اند. عدم واکنش نیروهای امنیتی به رهایی زندانیان طالبان و قرار گرفتن آنان در حالت دفاعی از حُسن نیت این نیروها برای پایان جنگ و تأمین صلح در افغانستان حکایت دارد و آنان در ادامه‌ی نبردهای طولانی برای پایان جنگ حاضر شده‌اند تا به اقدامات دستگاه سیاسی و جامعه‌ی جهانی تمکین کنند.

اکنون که رأی زنی‌هایی برای برگزاری نشست استانبول ادامه دارد و قرار است این نشست با حضور نماینده‌گان طالبان، دولت جمهوری اسلامی افغانستان و جریان‌های سیاسی دخیل در منازعه‌ی این کشور زیر نظر انتظام مستقیم سازمان ملل متحد در کشور ترکیه برگزار شود، امیدواری‌ها بر این است تا طرف‌های مذاکره کننده و

نظامی پیش رفته‌ی که در اختیار دارند، می‌توانند در برابر هر گونه تهدید مقاومت کنند و از مردم خود در برابر هجوم بیگانه‌گان دفاع کنند. آموزش تکنیک‌های جنگی، تجهیزات و تسليحات معیاری و روحیه‌ی دفاع از تمامیت ارضی، نوامیس ملی و امنیت مردم از عملت‌های اساسی افزایش توانایی نیروهای دفاعی و امنیتی آنان به شمار می‌رود.

دفاع مستقلانه‌ی نیروهای دفاعی و امنیتی پس از خروج نیروهای خارجی، عقب زدن حمله‌های تهاجمی طالبان، باز پس‌گیری مناطق از دست رفته و سرکوب گروه‌های شورشی از عملده‌ترین دستاوردهایی است که نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان پس از تحويل گیری مسؤولیت‌های امنیتی از نیروهای خارجی به آن دست یافته‌اند.

حمایت و دفاع از نیروهای دفاعی و امنیتی کشور به معنای حمایت از منافع و وحدت ملی مردم افغانستان است که در پرتو این حمایت مردم می‌توانند در شکل‌گیری و فراهم‌سازی سایر مولفه‌های وحدت ملی به هدف پایان دادن به نزاع دراز دامن این کشور گام‌های اثرباری بردارند و بر معامله‌های سیاسی و بدء بستان‌های روند صلح که جایگاه اردوی ملی افغانستان را با خطر رو به رو می‌سازد، نه بگویند.

تجربه‌ی پشت کردن به نیروهای دفاعی و امنیتی و اردوی ملی در تاریخ افغانستان نشان داده است که

سنگینی مهارت‌های مسلکی را فرا گرفته و تا این جا رسیده‌اند.

کوچکترین معامله و بی‌توجهی به نیروهای دفاعی و امنیتی ما را برای ساختن نهادهای نظامی و نیروهای آموزش دیده بیست سال دیگری به عقب بر می‌گرداند و به همان جایی خواهیم رسید که دو دهه‌ی پیش آغاز کرده بودیم.

روی این نکته حمایت از نیروهای دفاعی و امنیتی و حفظ نهادهای امنیتی به عنوان محور نیرومند قوام وحدت ملی، ثبات همیشه‌گی و صلح سرتاسری در روند گفتگوهای صلح باید مورد توجه قرار بگیرد و از خطر پیامدهای پشت کردن به این دستاورده بزرگ مردم افغانستان جلوگیری شود تا مردم ما باز دیگری در گرداداب نزاع‌های سنگین قومی و مذهبی و جنگ‌های داخلی گیر ندهند.

نهان نیروهای دفاعی و امنیتی است که می‌توانند در راستای تحکیم پایه‌های وحدت ملی به عنوان بزرگ‌ترین محور عمل کنند، از خطر فروپاشی‌های اجتماعی - سیاسی جلوگیری نمایند، زمینه‌ساز ثبات و توسعه‌ی پایدار باشند و از استقلال، آزادی، تمامیت ارضی، عزت و سربلندی مردم افغانستان دفاع کنند.

حکومت افغانستان از داعیه‌ی نیروهای دفاعی و امنیتی برای دست‌یابی به صلح پایدار و جلوگیری از جنگ‌های داخلی دفاع کنند.

امروزه نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان مصروف نبرد با هراس افگانی هستند که هزینه‌های سنگین مالی را در پی دارد و اگر تلاش‌های صلح به نتیجه برسد و نیروهای دفاعی و امنیتی مصروف میدان‌های نبرد نباشند، دایره‌ی فعالیت این نیروها از میدان‌های نبرد به تأمین امنیت پروژه‌های توسعه‌ی و برداشتن موانع ثبات همیشه‌گی در افغانستان تغییر خواهد کرد.

در حکومت پس از صلح نیروهای دفاعی و امنیتی می‌توانند به جای حضور در میدان‌های جنگ‌افزون، تأمین امنیت پروژه‌های زیربنایی و انکشافی در زمینه‌ی ایجاد فضای آرام برای توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی عمل کنند و اجازه ندهند که شکننده‌گی‌های کوچک اجتماعی - سیاسی منجر به فروپاشی شود.

حفظ و دوام روند فعالیت نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان می‌تواند حکومت پس از صلح سرمایه‌گذاری روی آموزش نیروهای نظامی و ایجاد واحدهای نظامی معیاری نجات دهد؛ زیرا این نیروها با هزینه‌های

رولاغنی در دیدار با دختران نظامی، برحیمایت از آنان در نهادهای امنیتی و دفاعی تأکید کرد

طوبا فرهاد

اطفال وزارت امور داخله‌ی دولت جمهوری اسلامی افغانستان به منظور بررسی چالش‌ها و پیشنهادات کارمندان کالج انتیه وزارت امور داخله، از این کالج دیدن کردند.

مرهون امینی، رییس حقوق بشر، امور زنان و اطفال با جمعی از کارمندان خویش در دیدار شان از کالج انتیه وزارت امور داخله چالش‌های این کالج را بررسی نموده و کارمندان این کالج پیشنهادات خود را با او شریک ساختند.

هدف از این بازدید کنترول و نظرارت از چگونه‌گی تطبیق حکم شماره (۲۹۰۲) مقام عالی ریاست جمهوری و هدایت شماره (۱۸۴۶) وزیر صاحب امور داخله جهت رسیده‌گی به مشکلات، چالش‌ها، پیشنهادات و شکایات کارمندان انتیه در سطع قوماندانی کالج انتیه بود.

مرهون امینی، در این دیدار با منسوبین این کالج در مورد نقش پولیس انتیه در جامعه بشری ایجاد فضای مناسب، حمایت، تشویق، حفظ بقا و رشد منسوبین در چوکات وزارت امور داخله صحبت نموده گفت که وظیفه اساسی پولیس جلوگیری از جرایم می‌باشد، آموزش تعلیم و تربیه سالم منسوبین در تأمین امن و نظم عامه و تنفیذ قانون در جامعه نقش بسیار مؤثر دارد.

محصلین در مورد چالش‌ها و مشکلات شان ابراز نظر نموده و از پیشنهادات شان را در مورد حفظ الصحة، آب صحی و کودکستان معیاری مطرح کردند.

افزون بر موارد فوق، رییس حقوق بشر، امور زنان و اطفال وزارت امور داخله، از تطبیق رهنمود وضع ظاهری، فعالیت شوراهای پولیس انتیه و همچنان کارکردهای آن قوماندانی نیز کنترول نمود، تا در زمینه رفع آن اجراءات لازم صورت خواهد گرفت و از قوماندانی کالج انتیه خواهان حل مشکلات مداومین گردد.

در دیداری که بانو رولاغنی، بانوی نخست کشور با نظامیان طبقه انتیه در ارگ ریاست جمهوری داشت، عدد سپرده که در راستای حمایت از زنان کشور دولت جمهوری اسلامی افغانستان متعهد است و زمینه‌ی فعالیت بیشتر زنان در سکتورهای مختلف حکومتی به ویژه سکتور امنیتی و دفاعی افزایش خواهد یافت. در این دیدار که در قصر چهار چنار صورت گرفت، بانوی نخست کشور همه دختران نظامی را خوش آمدید گفته و حضور زنان را در کنار مردان در تمام بخش‌ها به ویژه سکتورهای امنیتی و دفاعی بسیار ضروری و با ارزش عنوان کرده به افزایش خانم در این بخش‌ها تأکید کرد.

بانوی نخست کشور در صحبت‌های خود در این دیدار افزود که، امروز جوانان افغان در سنگرهای مقدس بر علیه دشمن در نبرد هستند تا امنیت در افغانستان تأمین شود و مردم در رفاه و آسایش زنده‌گی کنند، اما جای خوشی این است که زنان و دختران نیز در کنار مردان در سکتورهای امنیتی و دفاعی و در صفوف نیروهای ملی پولیس و اردو شامل هستند و از این طریق صادقانه به کشور و مردم خود خدمت می‌نمایند که این افتخار بزرگ برای هر زن افغان است که برای یک افغانستان آباد آرام و صاحب استقلال همگام با مردان افغان گام برمی‌دارند.

دختران نظامی که از سه ارگان امنیتی، وزارت دفاع ملی، وزارت امور داخله و ریاست عمومی امنیت ملی دولت جمهوری اسلامی افغانستان در این برنامه اشتراک داشتند، در رابطه با اهمیت حضور زنان در ارگان‌های امنیتی صحبت نموده و پیشنهادات شان را برای بهمود وضعیت زنان نظامی با بانوی نخست مطرح نمودند.

این در حالیست که مسوولان ریاست حقوق بشر، امور زنان و

دوهم خارن شریفه مبارز، آمر جندر و حقوق بشر قوماندانی امنیه‌ی ولایت فاریاب:

وطن و مردم ما به حضور زنان در صفوف پولیس ملی شان ضرورت دارند

ص. سیرت

دوهم خارن شریفه مبارز، مدیر حقوق بشر، امور زنان و اطفال قوماندانی امنیه‌ی ولایت فاریاب است. او پس از پیمودن مسیر دشوار و طولانی توانسته به این سمت برسد. خانم مبارز می‌گوید که انتظار دارد زنان بیشتر وارد صفوف پولیس شوند. او در مصاحبه اختصاصی با مجله پولیس زن از خانواده‌ها خواست که فرزندان شان به ویژه دختران را برای پیوستن به صفوف پولیس تشویق نمایند. خانم مبارز تأکید می‌کند که وزارت امور داخله دولت جمهوری اسلامی افغانستان، برای آن تعداد از خانم‌های که علاقه‌مندی به پیوستن به صفوف پولیس ملی را داشته باشند، امتیازات ویژه در نظر گرفته است.

امنیتی شدم، حضور زنان بسیار کمنگ بود، به همین دلیل در بخش‌های مختلف کار کرده‌ام. در قوماندانی امنیه‌ی ولایت فاریاب به حیث معاون شورای زنان و در بخش‌های مخابرات، لوزنستیک و مبارزه با مواد مخدر ایفای وظیفه کردم. مجله پولیس زن: چه عامل سبب شد که بخش نظامی را انتخاب کنید و در صفوف نیروهای پولیس ملی وظیفه اجرا نماید؟

شریفه مبارز: من از کودکی علاقه داشتم که پولیس شوم. بعدها که بیشتر در این مورد آگاهی کسب کردم شدیداً علاقه‌مند شدم که باید یونیفورم مقدس پولیس ملی را به

خبرنگار مجله پولیس زن با دوهم خارن شریفه مبارز، مدیر حقوق بشر، امور زنان و اطفال قوماندانی امنیه‌ی ولایت فاریاب مصاحبه ویژه انجام داده و در نخست از او پرسیده که چه زمانی به پولیس ملی پیوستید و در کدام بخش کار کردید؟

شریفه مبارز: من در سال ۱۳۸۸ خورشیدی به صفوف نیروهای امنیتی پیوستم. آن زمان فارغ التحصیل صنف دوازده بودم. پس از پیوستن به صفوف پولیس ملی ولایت فاریاب، کورس ابتدایی را در بلخ فرآگرفتم و در سال ۱۳۸۹ تعیین رتبه شدم. زمانی که من شامل صفوف نیروهای

کنند. حضور زنان در صفوف نیروهای امنیتی به ویژه پولیس مؤثثیت فراوانی دارد، ما در یک کشور اسلامی زنده‌گی می‌کنیم با توجه به فرهنگ و عرف جامعه‌ی ممکن نیست که یک مرد وارد محل مسکونی شهروندان شوند و محل را تلاشی کنند.

محله پولیس زن: حضور شما چقدر به زنان فاریابی در زمینه رسیده‌گی به قضایا و حل چالش‌های شان کمک کرده است؟

شریفه مبارز: اولاً وقتی زنان پولیس مشکل دارند و نمی‌توانند نزد مردان بروند، با سر بلند و آرامش پیش من می‌آیند و مشکل شان را شریک می‌سازند. وقتی یک خانم متضرر ملکی برای شکایت وارد قوماندانی امنیتی می‌شود و می‌بیند که زنان پولیس شکایت‌اش را درج می‌کنند و به آن رسیده‌گی می‌نمایند با ذهن آرام قضیه خود را درج می‌کند و ما هم نهایت تلاش می‌کنیم تا به مشکلات رسیده‌گی شود. یک مثال می‌دهم عملیاتی در ولسوالی جمعه‌بازار بود، زنان ملکی در آن محل، بسیار نگران بودند و ترسیده بودند که ممکن تمام منسوبین که برای عملیات می‌آیند مردان باشند، اما وقتی ما به محل رسیدیم برای شان اطمینان دادیم. از سوی دیگر حضور ما در صفوف پولیس ملی سبب می‌شود که خانواده‌ها تشویق شوند و دختران شان را برای پیوستن به صفوف پولیس ملی اجازه دهند، حضور ما سبب شده که شمار زنان در صفوف پولیس افزایش یابد در روزهای آینده قرار است ما ۲۱ زن را برای آموزش به کشور ترکیه بفرستیم. اما باید تأکید کنم که مردان و زنانی که در صفوف پولیس ملی وظیفه اجرا می‌کنند و مصروف خدمت به مردم خود هستند، به صورت مشترک و هماهنگ تلاش دارند تا نظم در جامعه تأمین شود و مردم احساس آرامش کنند، به

تن کنم و برای مردم رنج دیده و غم دیده خویش خدمت کنم. باورم این است که در اوضاع کنونی هر شهروند افغان باید یک پولیس باشد، زیرا نظم و امنیت در هر جامعه توسط پولیس تأمین می‌شود و در وضعیت کنونی کشور و مردم اشد ضرورت به امنیت و نظم دارند، اما باید بگوییم که در رابطه به پیوستن من به صفوف نیروهای ملی امنیتی خانواده‌ام مشوق بودند و آن‌ها در رابطه به موفقیتم در انجام وظیفه و دستاوردهایم نقش بسیار ارزنده و تأثیرگزار داشته و دارند.

محله پولیس زن: در مورد وظایف و صلاحیت‌های که در حال حاضر دارید، به خواننده‌گان مجله پولیس زن بیشتر معلومات بدھید؟

شریفه مبارز: در حال حاضر مسؤولیت آمریت جندر و حقوق بشر را دارم که مطابق لایحه وظایفم مسؤولیت‌هایم شامل ترتیب پلان‌های کاری، سوق و اداره پرسنل تحت اثر، کنترول از تطبیق قوانین نافذه کشور، کنترول و جلوگیری از استخدام اطفال در صفوف پولیس می‌شود. هفته دوباره پلان ترتیب و کنترول می‌کنیم و با زنان منسوب پولیس در ولایت فاریاب در هر اداره‌ی که موظف اند، جلسه برگزار می‌کنیم و در مورد چالش‌ها و مشکلات شان می‌پرسیم. ماه دوبار نشست شورای زنان را برگزار می‌کنیم که رهبری قوماندانی امنیت ولایت فاریاب نیز در آن اشتراک می‌کنند، در این نشست‌ها انتقادات و پیشنهادات زنان شنیده می‌شود و مورد بررسی قرار می‌گیرد.

محله پولیس زن: به نظر شما حضور زنان در صفوف پولیس قدر مهم است؟ چرا زنان باید پولیس باشند؟

شریفه مبارز: پولیس زن نقش مهم را در جامعه بازی می‌کنند؛ آنان مسؤولیت دارند که به حاکمیت قانون و تأمین امنیت شهروندان کمک کنند و این روند را تکمیل

دارند، اگر علاقه‌مند هستند بیایند و به صفوف مقدس پولیس ملی یکجا شوند و از این طریق مصدر خدمت به وطن و مردم خود شوند.

محله پولیس زن: روند صلح در جریان است؛ چقدر نگران استی که این روند منجر به محدود شدن فعالیت زنان شوند؟ به ویژه این که حضور زنان را در صفوف پولیس محدود سازد؟

شريفه مبارز: صلح آرزوی دیرینه مردم ما است به ویژه مادرانی که فرزندان شان را در جنگ از دست داده اند. برای تأمین صلح حاضر به پرداخت هرگونه قربانی استیم. هرگونه تفاهمی که بین دولت جمهوری اسلامی افغانستان و گروه و طالبان برای تأمین صلح صورت گیرد ما حاضر به پذیرش استیم؛ اما صلحی می‌خواهیم که در آن حقوق زنان رعایت شود. خوشبختانه در این رابطه رهبری دولت بارها تأکید کرده که در مذاکرات صلح حقوق و دستاوردهای دو دهه ای زنان افغانستان نادیده گرفته نمی‌شود و این دستاوردها خط سرخ دولت و مردم افغانستان در مذاکرات صلح است.

محله پولیس زن: پیام‌تان برای مردم و زنان افغان چیست؟
شريفه مبارز: پیام من برای هموطنانم اینست که فرزندان شان را اجراهه دهنده تا به صفوف نیروهای ملی امنیتی و دفاعی به ویژه به صفوف پولیس ملی بپیوندد و به مردم و کشور خویش خدمت نمایند. افغانستان خانه‌ی مشترک همه افغان‌هاست و دست به دست هم داده برای آبادی آن کار و تلاش کنیم، تا خود ما برای آبادی وطن و رفاه و آسایش هموطنانمان تلاش نکنیم، هیچ کس دیگر این کار نمی‌کند.

نهایی نه آقایان پولیس و نه هم خانم‌های که به صفوف پولیس پیوسته اند قادر به تأمین نظم نخواهند بود، البته همکاری مردم با پولیس در راستای تأمین امنیت و پیاده کردن قانون بسیار ضروری است که خوشبختانه باشندگان ولایت فاریاب با پولیس خود همکار بوده و همواره در هر گوشی این ولایت که با بنظری و یا هم اغتشاش روبرو شوند، پولیس ملی شان را در جریان قرار داده اند.

محله پولیس زن: وزارت امور داخله چه سهولت‌های را به زنان پولیس فراهم کرده و شما چقدر راضی استید؟
شريفه مبارز: وزارت امور داخله جمهوری اسلامی افغانستان سهولت‌های فراوانی را برای پولیس انانشه مدنظر گرفته است که شامل پرداخت امتیازات تحصیلی، تشویقی، سالانه و سایر امتیازات، همچنان بسته‌های مشخص را برای پولیس انانشه مدنظر گرفته که بیشتر آمریت‌ها و مدیریت‌ها می‌باشند.

بدون شک در کل دولت جمهوری اسلامی افغانستان و به صورت ویژه وزارت امور داخله توجه جدی برای ظرفیت سازی و توانمند شدن زنانی که در صفوف پولیس ملی وظیفه اجرا می‌کنند دارد که اقدام‌های مثمر وزارت امور داخله سبب شده که امروز پولیس زن در همه ولایت‌های افغانستان در کنار برادران پولیس شان حضور چشم‌گیر دارند و در تأمین امنیت و نظم در جامعه فعالیت دارند.

محله پولیس زن: به دخترانی که علاقه‌مند پیوستن به صفوف پولیس هستند، چه پیشنهاد و مشوره دارد؟
شريفه مبارز: من منحیث یک پولیس زن به دخترخانم‌ها این پیشنهاد را دارم که بیایند به صفوف نیروهای پولیس ملی بپیوندد، دوشادوش برادران خود خدمت کنند. وطن و مردم ما به حضور زنان در صفوف پولیس ملی شان ضرورت

د امنیتی او دفاعي څواکونو زړورتیا او اتلولی د دې لامل شوې؛ تر خو هر سرتپری د خلکو په زړونو کې حای پیدا کړي

وحیدالله مهمند

جومات، روغتون او عامه تاسیساتو ته یې چې لاس رسبدلای سوزولی او بې ګناه خلک یې هم وزلي دي؛ خود افغانستان امنیتی او دفاعي څواکونو چې د هېواد رسبدلای او زیور بچیان دي د ترهگرو د ظالمانه اعمالو پر وړاندې درېدلی او خلک یې د هغوي له هر ډول شر خخه لري ساتلي دي. د یو کال په جريان کې د هېواد په ګوت ګوت کې د دېښمن زرگونه ترهگريز بریدونه د زړورو امنیتی او دفاعي څواکونو لخوا شنډ شوی او هرچيرې چې ترهگرو د برید پیلان نېولی د امنیتی سرتپرو له غابن ماتونکي څواب سره مخ شوی دي. په دې کې شک نشه چې ترهگرو او د افغانستان د خلکو دېښمانو د خپلو بهرينيو بادارانو په مرسته د هېواد حینې برخې نا امنه کړي او د حینو سيمو پر ويچارولو یې هم لاس پوري کړي؛ خو په کلې او ولايتونو کې د هېواد او سبدونکي کولای شي خپل ژوند او کار ته دوام ورکړي؛ ځکه چې د امنیتی او دفاعي څواکونو نه سترې کېدونکي هلي ځلې د دې سبب شوی ترڅو خلک د آرامي په فضا کې ژوند تپر کړي.

له شک پرته ويلاي شو چې نن ورڅ د ټولو نامنيو او ترهگريزو

د هېواد امنیتی او دفاعي بنسټونه د هېواد اساسی ستنې ګنبل کېږي، چې شتون او فعالیتونه یې د نظام د ثبات، د سولې تینګښت او د خلکو د هوساباني لامل شوې دي. په تینګار سره ويلاي شو، چې د دې نهادونو او څواکونو پرته هېواد نشي کولی په خپلو پېښو درېږي او خلک وکولای شي په سوکالۍ او سولې کې ژوند تپر کړي. د افغانستان امنیتی او دفاعي څواکونو د بهرينيو او کورنيو دېښمانو د ګوابنونو او یرغل پر وړاندې په زړورتیا سره مبارزه کړي او مېړانه یې نېودلې چې نن ورڅ د هر افغان هيله دوي ته ده. د افغانستان امنیتی او دفاعي څواکونه په دې اساسو شرایطو کې هڅه کوي؛ ترڅو د دېښمن هغه هڅې شندي کړي، چې غواړي د خلکو سوکالۍ له خطر سره مخ کړي. همدارانګه د خلکو د خپلواکي، ځمکنۍ بشپړتیا او ملي حاکمیت د دفاع لپاره شپه او ورڅ په کلکه مبارزه کوي؛ ترڅو هېوادوال يې وکولای شي په سوله کې ژوند وکړي.

مور ټول د دې شاهدان یو چې ترهگري ډلي په ټول هېواد کې فعالیت کوي او په هېواد کې د امنیت ګدو دولو لپاره له هر ډول فرصت خخه ګته اخلي. همدارانګه هر نېټونځي،

حال کې ۵۵.

د هرې ورځې په تېږدو سره د هېواد له بېلا بېلوبرخو خخه اکثره څوانان د امنیتی او دفاعي څواکنو په لیکو کې گډون کوي، د دې څواکنو شمېر د پرمختګ په حال کې ده او هر افغان په دېر افتخار سره غواړي چې خپل اولاد یا هم د کورنۍ یوغرې یې د امنیتی څواکنو په لیکو کې دنده ترسره کړي.

لکه خنګه چې د امنیتی ادارو له نوم خخه خرګندېږي، چې دا څواکنه باید ملي وي، د جورښت له مخې هم باید ملي وي، د هر ډول تبعیض او توپیر پرته د افغانستان د ټولو قومي او ټولنیزو ډلو خخه جوړ وي. همدارنګه د فعالیت له مخې هم باید ملي وي، په دې معنا چې د دې څواکنو موخي باید له ملي اهدافو سره تحقق ولري او له هر ډول قومي، سیمه یېز او سیاسي موضوعاتو خخه لري وي.

له تېرو دوو لسیزو راهیسي لکه خنګه چې تمه کېدہ د هېواد امنیتی او دفاعي څواکنو ثابته کړي چې ملي څواکنه دي او د افغانستان د ټولو اقشارو او قومونو استازیتوب کوي، د هېواد په دفاع او د خلکو د امنیت په ټینګښت کې یې په مساوی او ایمانداری توګه عمل کړي دي. نن ورڅ ټول افغانان د امنیتی او دفاعي څواکنو پر شتون باندې وي پارې او د ټولنې بېلا بېلوبرخو له دې څواکنو خخه خپل ملاتې خرګند کړي او د خپل ټولنیز مسویلت په توګه د امنیتی څواکنو سره همکاري په پام کې نیسي.

نو کولای شو ووایو، چې د هېواد د زپورو امنیتی او دفاعي څواکنو وي پارې خدمتونه د دې سبب شوی چې افغان ولس په دې څواکنو وي پارې او د ملي پولیس، ملي اردو او ملي امنیت هر سرتیری د افغانانو په زړونو کې خای پیدا کړي.

فعالیتونو سره چې ترهګر یې د هېواد په بېلا بېلوبرخو کې د خپلوبه نیو ملاتې کوونکو په مرسته د خلکو د ژوند او سوکالی د ګډو ډولو په مoxه ترسره کوي؛ مګر بیا هم د هېواد او سېډونکي د امنیتی سرتبرو د هلو څلوا ستاینه کوي او له همدي امله خلک به تل د امنیتی څواکنو د قربانيو منندوي وي.

نن ورڅ د تېرو ټلونو بر عکس مور په مختلفو برخو کې د امنیتی او دفاعي څواکنو د پرمختګ شاهدان یو؛ نوله همدي خرګندېږي چې د افغانستان حکومت د نړیوالې ټولنې په مرسته هڅه کوي؛ ترڅو د هېواد امنیتی بنسټونه د بېړنیو هېوادونو له انحصار خخه آزاد کړي او د هغه ګټورو او ارزښتاكو تجربو خخه په استفادې، چې د جګړې په ډګر ټونو کې یې ترلاسه کړي وکولای شي چې په راتلونکي کې د هېواد ټول دفاعي سیستم په خپل لاس کې واخلي، دا څواک د دې وړتیا لري چې له شته خنډونو سره مقابله وکړي او د دېښمنانو د دېښو مخه ونيسي.

په هېواد کې د یاغیانو او شلو نورو ترهګیزو ډلو د عملیاتو پر وړاندې د امنیتی څواکنو مېړانه بې له شکه د هېواد د امنیت په دفاع کې د دغه څواکنو هود خرګندوي. دې جګړې خرګنده کړه، که چېږي زمور امنیتی څواکنه د سمې روزنې ترڅنګ په پرمختللي نظامي تجهيزاتو او تاسیساتو باندې سمبال شي؛ نو د دې وړتیا لري چې د هر ډول ګوابښونو پر وړاندې مبارزه وکړي او د دېښمن هر ډول عملیات په موقع سره شنډ کړي.

د امنیتی څواکنو انګېزه او وړتیا د دې سبب شوې چې په دې څواکنو د خلکو باور ورڅ په ورڅ پراختیا وموسي، همدارنګه له امنیتی څواکنو خخه د خلکو ملاتې ورڅ تر بلې د پراختیا په

نیروهای قهرمان امنیتی و دفاعی پیروز میدان شدند

◇ نیکمل ساعی

لیست آن

که از حمایت همه جانبه مردم افغانستان برخوردار هستند و صادقانه و شجاعانه همیشه دشمن را به زانو در آورده اند، این بار نیز پیروز میدان نبرد مقدس شدند.

گزارش‌ها از ولایت فاریاب حاکی از آن است که رهبری جنگ طالبان در این ولایت را یک جنرال پاکستانی به دوش دارد، شاید این نشانه‌ی کوچکی از مزدور بودن طالبان باشد، زیرا این گروه به حمایت پاکستان و با تمویل دشمنان بیرونی افغانستان در برابر نیروهای دفاعی و امنیتی که صادق ترین فرزندان این مرز و بوم هستند می‌جنگند، اما تا زمانی که نیروهای امنیتی و دفاعی در میدان نبرد حضور داشته باشند، مردم افغانستان یقین کامل دارند که پیروزی از این دلیر مردان است، زیرا نبرد نیروهای امنیتی و دفاعی کشور مقدس و در دفاع از میهن و آرامش مردم است و بدون شک حق همیشه بر باطل پیروز بوده و پس از این نیز پیروز خواهد بود!

جنگ‌های شدید در یک ماه گذشته بار دیگر قاطعیت و توانایی نیروهای ملی امنیتی و دفاعی برای نگه‌داری شهرهای بزرگ و سراسر افغانستان را برای مردم و جهانیان ثابت ساخت و قهرمانی‌های این نیروها سبب شد که بار دیگر جهان به حمایت و تداوم همکاری‌هایش با نیروهای امنیتی و دفاعی تأکید کند.

آنچه در جریان خروج نیروهای امریکایی طی ماه می‌روشن

پس از حدود دو دهه حضور امریکا در افغانستان برای مبارزه با تروریزم، ایالات متحده امریکا از اول ماه می خروج کامل نیروهایش را آغاز کرد. شدید شدن حملات گروه طالبان در این ماه به درستی پیش‌بینی شده بود. عده‌ای انتظار داشتند که گروه طالبان هم‌زمان با خروج نیروهای امریکایی بعضی از ولایات را سقوط بدھند.

براساس اظهارات مقامات امنیتی و دفاعی کشور، در این ماه در 10^4 ولسوالی میان نیروهای امنیتی و دفاعی و گروه طالبان جنگ جریان داشت. در ماه می به جز ولایت پنجشیر و دایکندی، در 32 ولایت دیگر رویدادهایی چون جنگ، انفجار و درگیری رخ داده است که بر بنیاد گزارشات رسانه‌ها، در پی حملات کور و کارگذاری ماین‌های کنار جاده از سوی طالبان، دهها غیر نظامی نیز شهید و زخمی شدند و برخی از تاسیسات عامه، مانند مکاتب، شفاخانه‌ها و بازارها ویران شدند و طالبان در برخی مناطق دکان‌های مردم را نیز آتش زند.

همه این رویدادها کشته و زخمی در پی داشت اما نیروهای قهرمان و شجاع امنیتی و دفاعی شجاعانه و مردانه‌وار در میدان‌های نبرد طالبان را به زانو دراورده و پیش‌بینی غلبه و سلطه و خیال باطل این گروه را که خواب تصرف ولسوالی‌ها را داشتند حرام ساختند.

طالبان در جریان یک ماه گذشته شدید ترین تلاش خود را به همکاری باداران خارجی شان برای تصرف مراکز ولسوالی‌ها انجام دادند، اما نیروهای قهرمان امنیتی و دفاعی

و آینده خود و فرزندان خود را نیز در تداوم و بقای جمهوریت می‌بینند و همچنان جهانیان به تداوم و حفظ نظام جمهوریت تأکید دارند. از راه خشونت، کشتار و ویران کردن تاسیسات عامه و خانه‌های مردم ناممکن است.

نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان از میان مردم افغانستان برخواسته اند و برای پاسداری و حراست از وطن و آرامش مردم آماده‌ی فدا کار و جان فشانی بوده و پس از این نیز با روحیه بالا و اراده و عزم قوی‌تر از گذشته در برابر طالبانی که به حمایت خارجی‌ها و دشمنان افغانستان برای ویران سازی این کشور دست به خشونت می‌زنند، مبارزه خواهند کرد.

از حملات گسترده طالبان در ولایت‌ها و پاسخ دندان شکن نیروهای ملی امنیتی و دفاعی، مردم افغانستان در ولایات مختلف دسته دسته به حمایت نیروهای قهرمان خود شتافته و اعلام کردند که تا پایی جان و آخرین رمق حیات در کنار نیروهای امنیتی و دفاعی شان خواهند ماند و در حمایت از آنان به جنگ علیه طالبان خواهند رفت.

قهرمانی‌های نیروهای امنیتی و دفاعی و حمایت گسترده‌ی مردم افغانستان از این نیروها، بار دیگر دشمنان مردم افغانستان را که سقوط نظام را خواب می‌دیدند، از خواب بیدار کرد که اگر به لجاجت و خشونت شان ادامه دهند در پایان کار چیزی به دست نخواهند آورد و سناریوی که ساخته اند برای همیشه ناکام خواهد ماند.

شده، این است که نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان در جنگ رو در رو در تمام ولایت‌ها طالبان را عقب زند و پاسخ دندان شکن به طالبان و حامیان بیرونی‌شان دادند. بر بنیاد گزارش‌ها در جنگ‌های نفس‌گیر یک ماه گذشته، نیروهای شجاع امنیتی و دفاعی به گروه طالبان تلفات زیادی سنگین وارد نموده و چندین قوماندان کلیدی‌شان در نبردها کشته شدند. به طور مثال، قوماندان قطعه سرخ طالبان برای ولایت کنر و هلمند کشته شدند و به همین ترتیب روزانه بیشتر از صد نفر این گروه در جنگ با نیروهای شجاع امنیتی و دفاعی تلفات داشتند.

این در حالیست که طالبان انتظار داشتند و تصور شان بر این بود که با اعلام خروج نیروهای خارجی از افغانستان با حملات تهاجمی شان که به حمایت و همکاری باداران خارجی شان به راه انداخته بودند، شماری از ولسوالی‌ها و مناطق دور دست را در ولایات کشور تصرف خواهند کرد، اما غافل از این که نیروهای شجاع و قهرمانان واقعی افغانستان تا پایی جان از وجوب وجب خاک افغانستان دفاع خواهند کرد و طالبان را شکست داده و در نزد باداران شان سرافکنده خواهند شد.

نبرد نیروهای ملی امنیتی و دفاعی با گروه طالبان در جریان ماه گذشته نشان می‌دهد که غلبه از راه نظامی که طالبان به آن فکر می‌کنند، غیرممکن است و سقوط دولت جمهوری اسلامی افغانستان که هر افغان در ایجاد آن نقش خود را دارد

د ژوند پر ملګري (خاوند) باندي د بسخي حقوق

مادی

◇ محمد صابر ژمن

تكلیف رسپری یعنی هغه پوروری کېږي. او د دواړو په راتلونکی ژوند باندی ناوړه اغیزه کوي.

ب - د نفقې (خوراک او خښاک) حق:

بسخه پر خاوند باندی د نفقې حق لري، په نفقه کې خوراک او خښاک ټول شامل دي. خپلې بسخې او اولاد ته د نفقې برابرولو د فضیلت په اړه رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمایي: هغه دینار چې د الله جل جلاله په لار کې صدقه شي، بل هغه دینار چې غلام باندی مصرف شي، بل هغه دینار چې په مسکین باندی صدقه شي او بل هغه دینار چې پخپل اهل خرڅ شي تر ټولو د هغه دینار اجر زیات دی چې د خپل اهل د پاره نفقه او خرڅ شي. (رواه مسلم)

په پورتنې حديث کې د الله جل جلاله په لاره کې خرڅ، د غلام د آزادلو لو پاره خرڅ او غربيانو سره د کومک لپاره خرڅ کې غوره خرڅ د خپل اهل عيال لپاره خرڅ ياد نفقې د پاره مصرف شنودلی شوی. همدارنګه په یوبل حديث کې له ابن مسعود رضي الله عنه خخه روایت دی چې رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمایي: که خوک د ثواب په نیت پخپل اهل عيال خرڅ وکړي د هغه دا نفقه کول صدقه شمېرل کېږي. (بخاري صفحه ۵۵)

ج - د مسکن (د اوسبېدو ځای) حق:

بسخه په مېډه باندی حق لري چې د اوسبېدو لپاره ورته یو لازم او مناسب ځای برابر کړي. لمړۍ یايد د بسخې لپاره خانګړي کور

بسخه هم د سپړيو په خبر انسان دی او د انسان په خبر د ژوند تبرولو حق لري. په افغانی تولنه کې بسخه د داسې انسان نوم دی، چې کله دنیا ته راخې؛ نو کورنۍ یې په پیدایښت باندی ژور خپگان بشکاره کوي په داسې حال کې چې که بسخه نه پیدا کېده؛ نو نارینه به هم نه واي. کله چې خوانی ته ورسپری اکثره د زوي لپاره په بنه کورنۍ کې د هغه په رضایت او خوبنې ورته واده کوي، همدغمسې خور یا لور هم د پلار په کور دا حق لري چې په بنه کورنۍ کې د هغې په خوبنې ورته خاوند وکړي؛ نه د ژور او جبر له لاري ېې یو چاته په بدوي کې یا د دېرو پیسو په بدلو کې د تېر عمر سپین ږیري ته پرته د هغې د خوبنې وکړي، چې دا کار د بسخې د ځان وژني او نورو بدوي پېښو لامل هم ګرځي. د ژوند پر ملګري (خاوند) باندی د بسخې دووه دوله حقوقنه دي:

۱- مادي حقوق:

الف - مهر: هغه مال یا پیسې دی چې د نکاح تړلو وروسته د خاوند له خواښې ته ورکول کېږي. د دې په هکله الله جل جلاله فرمایي: ژباءه - بسخو ته د دوی مهر په خوبنې او رضا ورکړئ. مهر د نکاح اهمیت او د بسخې د عزت ساتلو په خاطر په سپړيو باندې فرض دی. بسخې ته مهر ورکول دا معنا لري چې خاوند د بسخې سره خانګړې مينه لري، د ژوند ستونزې یې لري کوي او قدردانې یې کوي؛ خکه رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمایي: غوره او برکت ناکه نکاح هغه د چې لګښت یې کم وي دېر مهر د بسخې په ګټه نه دي؛ خکه چې په دېر مهر سره یې خاوند ته

شي چې یوشی ستا خوبن نه وي؛ مگر الله جل جلاله به په هغه کې (ستاسو) لپاره بله څه نسيگنه اپنې وي.
هر انسان خامخا یوه خالیگاه یا خه نيمگړيما لري. مثلاً که کومه بنځه په رنګ کې کمزوري وي، شاید بل اړخ ته یوه دېره دينداره او نیک خویه وي چې د خپل خاوند د دنيا او اخرت د نیکختي سبب وګرځي. رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمایي: د ايمان په اعتبار سره ستاسو کې كامل ايمان والا هغه خوک دی چې د هغه اخلاق او خوی نسه وي او ستاسو کې غوره هغه دی چې د خپلې بنځي سره نسه سلوک کوي. (ترمذی ۱۱۶۲، مشکاه المصابح ۳۲۰)

ب- د بنځو ترمنځ د عدل ساتل: که د شرایطو برابرېدو په صورت یو کس دویم واده وکړي؛ نو په نفقة، سلوک او د اوسېدو ځای کې به د هغوي ترمنځ عدل کوي.

ج- بنځي ته ضرر نه رسول: دا د اسلام اصل دی چې هیڅ خوک چا ته ضرر نشي رسوي. رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمایي: (لا ضرر ولا ضرار في الإسلام) یعنې په اسلام کې ئان او بل ته ضرر رسول نشته. (ابن ماجه)

بنځي ته به بدني، لفظي ضرر نه رسوي او خپلوانو سره به يې داسي چلن نه کوي چې دا ورباندي وخورېوي؛ بلکې نیک چلنده به ورسره کوي. خاوند باید دي ته متوجه وي چې د بنځي لپاره پلارګنۍ خاص اهمیت لري او د داډ لپاره همدا یوه دروازه لري چې دا دروازه د هغې پر منځ و نه تړئ.

وي، که خانګړي کور نه وي؛ نو په کور کې بايد خانګړي خونه ولري؛ ترڅو هغه په کې د خپل ژوند د لومړنيو ضرورتونو لپاره استفاده وکړي، خاوند دا حق نه لري چې بنځه د نورو خپلوانو سره په یوه خونه کې او سېدلو ته مجبوره کړي. خاوند به خپلې بنځي ته د خپل اقتصادي توان سره سم د استوګنې ځای برابروي چې حد اقل یې د خانته خونې برابرول دي. الله جل جلاله په قران کريم کې فرمایي: ژباره۔ په هغه ځای کې چې تاسي پخپله او سېږدې د خپل وس په اندازه واوسوي یعنې د استوګنې ځای ور ته برابر کړئ او دوی ته ضرر مه رسوي. (الطلاق ۶ ایت)

همدارنګه له جابر رضي الله عنه خخه روایت دی چې رسول الله صلي الله عليه وسلم وفرمایيل: د هغوي پر تاسي باندي دا حق دی چې هغوي ته به په نسه شان نفقة او د استوګنې ځای برابروي (رواه مسلم ۱۲۱۸).

د- د لباس (کالي او جامو) حق:

خاوند مکلف دي چې د خپلې بنځي لپاره د خپل اقتصادي حالت په نظر کې نیکولو سره د هغې لپاره د خوبنې مطابق لباس او جامي واخلي.

۲- معنوی حقوق:

الف- نسه سلوک: دا د بنځي حق دی چې خاوند به ورسره نیکه او نسه رویه کوي؛ ځکه چې په قران کريم کې د مېرمنې سره د نسه سلوک کولو امر شوی. ژباره: له هغوي سره په نسه طریقه ژوند تېر کړئ، که بیا هغه ستاسو (په څه وجهه) خوبنې نه وي؛ نو کبدای

سر

غزل

و پر برم گنی پوه یم په هر خه پروردگاره
حالاتو راته لاس اپنی په خوله پروردگاره
له مانه یې ته ولې پت ساتلی یې تراوسه؟
رانیسمه آسمان له گربوانه پروردگاره
چتری، مې په سر و نیوہ د مینې انتها وه
يو خوک مې په زره چېر را وربده پروردگاره
په دوه اربه خلکو کې د سوچ خبره نه ده؟!
یواحی وژل کېری پښتنه پروردگاره
منم چې سترگې نه لرم په سترگو باندې روندیدم
خو سترگې رسمولی شمه زه پروردگاره
لاسونه ورته لپه کړل باقر په دعاګانو
جنګ بس کړی چالیکل په دېواله پروردگاره
شاه نواز باقر

چون کوه گریه می کنم و رود می شود
عشقی که در مرام تو مردود می شود
این یک حقیقت است که دنیا برای من
تنها به چشم های تو محدود می شود
اینجا تمام فلسفه "هست" های هست
کم کم دچار سفسطه ی "بود" می شود
سیگار عمر من چه غریبانه روزها
در پنجه های لذت تو دود می شود
وقتی هدف تویی همه ی جاده های شهر
با سنگ های فاصله مسدود می شود
با قصد صید بر لب دریاچه می روی
فورا به پایت آب، گل آلود می شود
رامین عرب نژاد

آنکه شمشیر ستم بر سر ما آخته است
خود گمان کرده که بردہ ست، ولی باخته است
های میهن، بنگر پور تو در پهنه رزم
پیش سوفار ستم سینه سپر ساخته است
هر که پروردہ دامان گهر پرور تست
زیر ایوان فلک غیر تو نشناخته است
دل گردان تو و قامت بالنده شان
چه بر افروخته است و چه بر افراخته است
گرچه سر حلقه و سرهنگ کماندار است
تیغ البرز به پیشت سپر انداخته است
کوه تو، وادی تو، دره تو، بیشه تو
در سرپای جهان ولوه انداخته است
روی او در صف مردان جهان گلگون باد!
هر که بگذشته ز خویش و به تو پرداخته است
استاد واصف باخته است

غزل

لا ترخو به په لمبوستي - ستی یو؟
خدایه مونږ دې بندگان نه یو لرگی یو؟
نړپدلي دې د عرش لوډسپیکرونه؟
که مو ته هم چیغې ناورې لعنتی یو؟
داد کومې گناه خرنګه سزا ده؟
نه ختمیری له ازله دوزخی یو
هره ورخ مرو هره شپه عذاب د قبر
د مرگونو قالبونو کې ژوندي یو
لكه تیبرو ته چې سر بدرو رحم غواړو
لا سجدې کوو لا ژارو لپونې یو
اباسینه د زاریو ادرس ورک دی
موږ ترې هېر یو بس ورک شوی لاروی یو
زمریالی اباسین

نحوانه

غزل

هر وخت شهادت ته ضرورت خه دی?
 دومره جهالت ته ضرورت خه دی?
 اوس خو دروزي بركتونه دي!
 تل دي عبادت ته ضرورت خه دی?
 ئاي قسم په خدای جنت كې نشته دی
 نور اسلاميت ته ضرورت خه دی?
 ئىچى د كونىپ په سينند كې ولامبۇ!
 بنكلو بغافت ته ضرورت خه دی?
 بىسحۇو ته چى نه شي درناوى په كې!
 بىا نو افغانىت ته ضرورت خه دی?
 ئار ساقىي قربان ئواب لە تانه شە!
 قدر ته عزت ته ضرورت خه دی?
 عزت الله ئواب

غزل

ژوندون د محبت له پلوشو اوپرى را اوپرى
 دا لمى خو ليونى نه دى؟ لە غرو اوپرى را اوپرى
 د تورو ديوالو ترشاد كومىپ چىۋى خرك دى
 دا كوم پتنگ لە گۈنكۈ ماخامو اوپرى را اوپرى
 د وخت زلفو كې بندىپ ھيلپى مىسىپى مىسىپى كىپرى
 تقدىر د ارمانونو له اوبرو اوپرى را اوپرى
 دا شومە كوزە چىرته پە حرىصو جامو گرئىي
 ساقىي له تېرو تېرو پىالو اوپرى را اوپرى
 كوم راز دې پە ماشومە خولە ساتلى دى لە شرمە
 رنگونە دى لە شوخۇ انگۇ اوپرى را اوپرى
 يو زە لکە حماس پە بىدارى، كې خوبولى
 يو خوب پە وىبنو سترگۇ كې لە شپۇ اوپرى را اوپرى
 كىيەن حماس

تو زنگ بودى در سينەها بزرگ شدى
 و از صداقت آيىنهها بزرگ شدى
 هميشه شنبه و يكشنبه و دوشنبه ولى
 تو از تصادم آدينهها بزرگ شدى
 هميشه نفترت از زنده گى و كينه زخويش
 تو در تقابل با كينەها بزرگ شدى
 نخواندە است ترا هيچگاه پاميرى
 تو با گذشتىن از زينەها بزرگ شدى؟
 تو زر نبودى بر چشمها فريپ زدى
 ز دست بوسى سيمينەها بزرگ شدى
 شکوه آتش هرگز نه اى فقط دودى
 كە با نشىستِ فروزىنەها بزرگ شدى
 نماندە آدم- دور از تو - لىك باش به هوش
 كە در زمانە بوزينەها بزرگ شدى
 اگر بزرگ شدى جاي هىچ بالش نىست
 كە در حوالى دو بىنهها بزرگ شدى
 تمام كوچك ماندى و خويشتن بر دوش
 اگر چە از آن ديرينەها بزرگ شدى
 خالدە فروع

فصل جدید مذاکرات افغانستان با جهان؛

به روایت رئیس جمهور محمد اشرف غنی

فرصت‌ها

1. استحکام حاکمیت ملی و اصلاحات
2. مشارکت بین‌المللی
3. همکاری منطقه‌یی
4. ائتلاف مبارزه با تروریزم
5. پروسه صلح

۲۸

محمد حیدری

افغانستان با جهان نیست؛ دنیا افغانستان را ترک نمی‌کند، بلکه نوع روابط و مناسبات افغانستان با دنیا تغییر می‌کند و میدان جایش را به دیپلماسی می‌دهند.

خروج نیروهای خارجی در ۲۰۱۴ کلید خورد و در ۲۰۲۱ این روند تکمیل می‌شود، سنگینی جنگ و مسؤولیت دفاع از کشور نه در ۲۰۲۱ بلکه در ۲۰۱۴ به دوش نیروهای دفاعی و امنیتی افغان قرار گرفت.

امریکا و ناتو مجبور بودند و هستند که به طولانی ترین و پرهزینه ترین جنگ تاریخ خود نقطه پایان بگذارند، این که آن‌ها به اهداف خود در افغانستان رسیدند یا خیر یک بحث جداگانه است؛ اما حکومت افغانستان هم این انتظار را نداشت که امریکا و ناتو تا ابد در افغانستان بماند از این جهت حکومت به رئیس جمهور ترمپ گفته بود که می‌تواند روند خروج از افغانستان را آغاز کند. در دو صده اخیر هیچ‌گاه افغانستان برای تحکیم پایه‌های دولت و اعمال حاکمیت، نیروهای خارجی را به این پیمانه طولانی در کنار خود نداشته، اکنون فصل آن رسیده تا حاکمیت ملی افغان‌ها به گونه واقعی تمثیل شود.

دوم: روابط امریکا و افغانستان؛ افغانستان متحد استراتیژیک و همکار امریکا در منطقه بوده و است، خروج نیروهای آنان به معنای قطع روابط سیاسی افغانستان و امریکا نیست. احتمال این که در آینده همکاری‌های نظامی از طریق پایگاه‌های امریکایی در منطقه با افغانستان وجود داشته

پس از خروج نیروهای خارجی از افغانستان بنیادی ترین پرسش‌ها این است، که آیا جهان افغانستان را ترک خواهد کرد؟ آیا افغانستان در انزوا خواهد رفت؟ آیا افغانستان با فقر و تهدید تروریزم تنها خواهد ماند؟ این پرسش‌ها در ذهن اکثر شهروندان افغانستان وجود دارد و ذهن افغان‌ها در داخل و خارج کشور را درگیر کرده است و همه از یک آینده نا روشن نگران‌اند، اما محمد اشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان به همه‌ی این نگرانی‌ها در صحبت‌های اخیر خود در روزنامه‌ی اشپیگل و همچنان در رونمایی طرح صلح در قصرچهار چنار ارگ و لکچر که در دانشگاه کابل ارائه کرد پاسخ داده است که محتوای سخنان رئیس جمهور چنین فشرده می‌شود.

نخست: افغانستان از هیچ یکی از کشورها در ۲۰۰۱ دعوت نکرده بود که به افغانستان حمله نظامی انجام دهنده، بلکه خطر تروریزم و افراطیت پایی جهان را به افغانستان کشاند، امریکا پس از هدف قرار گرفتن برج‌های دوقلوی منهنه و قربانی دادن بیش از سه هزار شهروند امریکایی توسط القاعده که آن زمان رهبرشان در افغانستان حضور داشت و متحد استراتیژیک طالبان به حساب می‌آمد و برای مقابله با القاعده و تروریزم بین‌المللی وارد افغانستان شد. اکنون پس از ۲۰ سال جنگ نیروهای خارجی افغانستان را ترک می‌کنند، اما این خروج نیروها به معنی قطع روابط

فرصت شده است؛ همه کشورهای منطقه بهشمول پاکستان و ایران به افغانستان به دید یک فرصت می‌نگردند. ثبات در افغانستان چهره منطقه را تغییر می‌دهند و رونق اقتصادی به وجود می‌آورند، مسیر توسعه و پیشرفت برای همه کشورهای منطقه هموار می‌گردد، اما در صورت ادامه جنگ کشورهای آسیای میانه، پاکستان و ایران هم می‌داند که سودی نخواهند برد و منطقه درمجموع از توسعه اقتصادی باز خواهد ماند.

نتیجه گیری: امریکا به کمک و همکاری دولتمرد به افغانستان متعهد است وهمچنان کشورهای اروپایی از خطر مهاجرت و قدرت گیری مجدد تروریزم آگاه اند و نقش نیروهای افغان در مبارزه با تروریزم و افراطیت انکار ناپذیر است، همچنان کشورهای منطقه نیز می‌دانند که گسترش تجارت و ترانزیت انرژی و گسترش راههای مواصلاتی تنها از طریق یک افغانستان باثبات امکان پذیر است.

جهان افغانستان را ترک نمی‌کند، بلکه نوع مناسبات افغانستان با جهان تغییر می‌کند، دیپلماسی پس از این بهجای اف ۱۶ در مناسبات افغانستان با کشورها جایگزین می‌شود.

پس از سال‌های طولانی جنگ و خون و خطر، اکنون افغانستان صاحب یک فرصت تاریخی و کم نظری شده و می‌تواند پس از این با استفاده از امکانات مادی و معنوی خود روی پای خودش بایستد، با وجودی که مناسبات افغانستان با جهان دچار یک تحول گردیده است، اما پس از این سیاست داخلی و خارجی افغانستان مربوط به خود افغان‌ها است و دولت استقلال عمل کامل پیدا می‌کند.

باشد قابل نیست. پس از روی کار آمدن جوبایدن در امریکا، افغانستان در کانون توجه ریس جمهور بایدن بوده است. هرچند که این روابط فراز و فرونهای نیز داشته است، اما تمامی اعضای ارشد حکومت بایدن بهشمول مقامات نظامی و ملکی واشنگتن بارها به حمایت دولتمرد خود از افغانستان تأکید و تعهد کرده اند، هیچ نوع کمک آن‌ها به افغانستان در ابعاد نظامی، حقوق بشری، دولتداری و حمایت از نیروهای ملی دفاعی و امنیتی به افغانستان نه تنها کاهش نیافته، بلکه بیشتر نیز شده است. در بودجه پیشنهادی نظامی سال پیش رو توسط ریس جمهور بایدن، کمک‌های نظامی امریکا به افغانستان افزایش ده درصدی داشته است.

سوم: افغانستان و اروپا؛ کشورهای اروپایی عضو ناتو به تعهدات خود در قبال افغانستان مبنی بر حمایت و همکاری دولتمرد از افغانستان تأکید کرده اند. اروپا در کنار افغانستان در ۲۰ سال گذشته به دستاوردهای مشترک دست یافته که غیر قابل برگشت است، آزادی بیان، حقوق بشر، حقوق زنان و حقوق اقلیت‌ها از دستاوردهای مشترک دولت افغانستان با کشورهای اروپایی است از این جهت خروج نیروهای آنان به معنی پایان همکاری کشورهای اروپایی با افغانستان نیست، در آخرین مورد ریس کمیسیون سیاست خارجی اتحادیه اروپا از همکاری دولتمرد این اتحادیه با افغانستان سخن گفته است و همچنان اتحادیه اروپا به خوبی از خطر قدرت گیری مجدد تروریزم و موج دیگر مهاجرت آگاهی دارد.

چهارم: افغانستان و منطقه؛ پیش از این افغانستان جغرافیای خطر بود و همه کشورها با دید منفی به افغانستان می‌نگریستند، اما اکنون افغانستان تبدیل به ژئوپولیتیک

په ټولنې کې د بُخو حقوق

محمد صابر ژمن

وسلوالو او د لوټپلو لخوا په مختلفو دولنوو د انساني حقوقو او آزاديو نقض شوي دي. افغانانو سره له دي چې له خو لسيزو راهيسي بي د هبوا د خپلواکۍ لپاره ستړه قرباني ورکري؛ مګر بيا هم نه دي توانېدلې، چې د خپلو اساسي حقوقو خخه برخمن شي؛ نو په دي اساس په هبوا د کې د اکثره خلکونا پوهې او د تعليم په برخه کې د منظمو امكاناتونه شتون ددي لامل شوي، چې خلک له خپلو حقوقو خخه محروم پاتې شي.

په افغانستان کې بشري حقوقه د تېرو خلورو لسيزو راهيسي په پراخه کچه نقض شوي دي، اوسمهال د افغانستان جمهوري دولت ترڅنګ ځينې نړیوال بشري سازمانونه شتون لري چې د بشر ضد کړنو پوراندي فعالیت کوي.

په تېرو دوو لسيزو کې د افغان بُخو د حقوقو د خوندي کولو په برخه کې د پام و پرمختګونه شوي دي. په اساسي قانون کې بُخو لپاره د سړيو په خبر برابر او مساوی حق ورکول شوي، چې فعلاً په دولتي او غیر

انسان اشرف المخلوقات دي، د ټولنېزو حقوقو او آزاديو خخه برېمن دي. ځينې له دي حقوقو خخه بي برخې دي، پرته له دي چې د یوه کامل انسان په توګه په ټولنې کې هوسا او سولیز ژوند وکري. هغه حقوق او آزادي چې د یوه انسان ژوند لپاره اړین او مهم دي په حقوقی ادبیاتو کې د اساسي حقوقو او آزاديو يا هم د بشري حقوقو په نامه سره یادېږي، چې د تاریخ په اوږدو کې یې د حکمکې پر مخ د بشريت د مشترکو هلو خلوا او قربانيو پر مې د ظلم او بربړیت پر وړاندې بری موندلې؛ مګر د پوهې او تکنالوژي چېټک پرمختګ او همدارنګه د ټولنې اقتصاد او ګلتور په برخه کې د سترو لاسته راوړنو سره بیا هم بدېختانه د ټولنې زیاته برخه اوس هم نه یوازې دا چې خپلو انساني حقوقو ته لاسرسى نه لري؛ بلکې حقوق او آزادي یې په بېلا بېلو لاملونو سره نقض کېږي، یو له دي لاملونو خخه د انساني حقوقو او آزاديو په اړه د اشخاصو ناپوهې ده. په افغانستان کې د تېرو خلورو لسيزو راهيسي د واکمنانو يا هم د نورو بېلا بېلو

د زده کړي په اهمیت، ارزښت او ضرورت باندې خلک وپوهوي او د بسخو لپاره د زده کړي تر لاسه کولو زمينه برابره کړي.

د کاري زمينې برابرولو حق:

بسخو ته د اسلام مبارک دين، زمونږ مدنۍ قانون او اساسی قانون د کار او تجارت کولو حق ورکړي دی. د اسلام په تاريخ کې بسخو د تجارت او کار کولو له لارې ډېرې شمتنی ګټلې دی. د افغانستان اسلامي دولت مکلف دي چې بسخو ته کاري زمينې برابري کړي او د هغو له شتمنيو او تجارتی مالونو خخه ساتنه وکړي.

د ظلم او تجاوز خخه د ساتنې حق:

په افغاني ټولنه کې د بسخو پر وړاندې ظلم، تېرى او بې عدالتی هیڅ ساری نه لري. په مخونو بې تېزاب شېندل، پزي، شوندي، غورونه بې پري کېږي او د بدن غونبې بې په اوسيپنيزو ابزارونو باندې غوڅېږي. د همدي ظلمونو او وحشتونو خخه د خلاصون لپاره بسخې خپل ځانونو ته اور اچوي، ځان زيندي او وژني، په دولت باندې د بسخو دا حق دي چې د هر ډول ظلم او وحشت خخه د هغو ساتنه او حفاظت وکړي؛ ترڅو ټولنه مود دغو ظلمونو خخه په امان شي.

دولتي اداراتو کې د بسخو ونډه په ډېرې دو ده؛ خود دي ترڅنګ افغان مېرمنې اوسمهال هم له ډېرې ناخوالو سره مخامنځ دي چې باید ټولنه او دولت د بسخو دغو حقوقو ته زمينه برابره کړي؛ ترڅو بسخې له خپل حقوقو خخه برښمنې شي، چې ځینې بېلګې يې دا دي:

بسخو ته د ضرر نه رسولو حق:

بسخو د ټولنې نيمه برخه جوړوي، د بسخو پرته ژوند گران او ناممکن دي، بسخې هم د نارينه په خېر د ژوند کولو بې شمېره ضرورتونه لري. هره بسخې د یوې کورنې پوري اړه لري، د چا لور، خور او د یو چا مېرمن به وي. هیڅ ځوان، مشر او کشتري نه بنساي چې د یو انسان په خېر بسخو ته په بازار، لاره، دفتر او کار ځایونو کې تکلیف ورسوي.

د زده کړي لپاره د زمينې برابرولو حق:

لكه ځنګه چې سېرو ته د دولت له خوا د زده کړي زمينه او امکانات برابرېږي، په همدي ډول بسخې هم په دولت حق لري، چې د زده کړو زمينې ورته برابري کړي. دولت باید د عامه پوهاوی له لارې د بسخو د زده کړو په اړه ټولنې او کورنې وهخوي، دولت مکلف دي چې د رسنیو او عامه پوهاوی له لارې په بسارو او لرو پرتو سیمو کې

سړتپری:

د خپلواکی لپاره د زړورتیا او سربنندنې سمبول

◇ احمدشاه استانکزی

اړینه ده چې د افغانستان خلک یو بل سره متحدد شي او په ګډه د خپلواکی مشترکو ارزښتونو د دفاع لپاره مبارزه وکړي. هغه ارزښتونه چې د دوی سیاسی او ګلتوري هويت نقلوي او ټول د جمهوریت تر سیوري لاندی راغوندوي. په داسې کرکيچن حالت کې د ټولو خلکو لپاره اړین مسوليت دا دی؛ ترڅو د خپلواکی زیورو امنیتی او دفاعی سرتپرو خخه کلک ملاتر وکړي.

په بل عبارت دا یوه ملي او مذهبی دنده ده چې د یوه واقعي حقیقت بسکارندوبی کوي، داسې حقیقت چې د افغانستان د خلکو په ژغورلو کې اغښناک رول لري. که چېږي دیني علومو ته کته وکړو دا موندلی شو چې هر جنګ شرعی جوازن نه لري او نشي کېدای چې د عدالت او برابري لپاره وي. د کنفوسيوس د نظریې په اساس هغه جنګ مشروعیت لري چې د هېواد او خلکو د دفاع لپاره وي چې د مقدسی دفاع په نامه سره هم یادپری. د دې نظریې له مخي کولای شو ووايو چې د هېواد د امنیتی ځواکونو جګړه یوه سپېڅلې مبارزه ده؛ ځکه چې د طالبانو موخه یوازې وژل او د هېواد ویجارول دي؛ نو خرګنده شو چې د طالبانو پر وړاندې د امنیتی او دفاعی ځواکونو مبارزه ده. طالبان چې یوه جګريزه دله ده یوازینې هنري په تاوتریخوالي او د هېواد د زېربناوو ویجارول دي چې هیڅ د توجیه ورنه دي.

سرتپری په ریښتینې معنا هغه چاته ویل کېږي چې په یوه هېواد کې د خلکو د خپلواکی او سوکالی لپاره هر ډول سربنندنې ته چمتو وي. سرتپری یعنې څوک چې د خپلې خاورې، خلکو او د هېواد د ارزښتونو د دفاع لپاره د هر برغلګر پر وړاندې ودرېږي، تر هغه چې خپل ځان قربان کړي؛ ترڅو هېوادوال یې په هوساينه کې ژوند وکړي او د هېواد بېرغ یې تل په لوړو څوکو کې رپاندنه وساتې.

په داسې حال کې چې افراطی نظریې په نړۍ کې مخ په زیاتپدو دي، افغانستان هم یو له هفو هېوادونو خخه دې چې له دې ناوہ پدیدې سره لاس او ګربوان دې او هره ورڅ په دې لاره کې افغانان قرباني ورکړي. لکه خنګه چې د دېښمانو پر وړاندې یووالي او ودریدل یو ملي او اخلاقې اصل ګډل کېږي؛ نو دا به غلط نه وي که ووايو، هغه ملت چې د خپلې خاورې د دېښمانو پر وړاندې یو موتی نشي له نابودی سره به مخ وي. امنیتی او دفاعی ځواکونه چې د هېواد ریښتینې او صادق بچیان دي په دېړه زړورتیا سره یې د خپل هېواد دفاع کړي، د هېواد او خلکو د دېښمانو پر وړاندې یې په دېږي مېړانې سره مبارزه کړي او نېړیوالو ته یې ثابتنه کړي چې هیڅ ځواک د دوی پر وړاندې د مبارزې توان نه لري او تر مرګه پورې به د خپل هېواد او خلکو دفاع کوي.

اوسمهال چې افغانستان له سختو ازموینو سره مخ دي، دېږ زیات

نکرو، چې د طالبانو جګړه هیڅکله د ټولنيز عدالت د تأمين لپاره نه ده او نېړۍ هم په دي پوهېږي چې طالبان د بهنېو په ملاتړ د افغانستان د دولت او خلکو سره جنگېږي او هیڅکله هیڅ اخلاقې، مذهبې، ملي یا نړیوال قانون ته بې غاړه اېښې نه ده، دوي هر جنایت د افغانستان د خلکو د ورانولو لپاره کوي، چې تاریخ شاهد دی او هیڅکله به هېرنشي.

له بلې خوا، دا باید ومنو چې د افغانستان خلک په خپل هېواد کې د تل پاتې سولې هيله لري. یو داسې سوله چې پکې د جمهوریت تر سیوري لاندې عدالت، مساوات او خپلواکې شتون ولري. د هېواد امنیتی خواکونه تل د هېواد دېښمانو ته د امنیت او سولې د تأمين لپاره خرګند پیغام استولی دی، له طالبانو خڅه یې خو خو خله غوښته کړې چې د جګړې، وېښې توپولو او نسل وزني خڅه لاس واخلي، د سولې له پروسې سره یو خای شي او د افغانستان د خلکو غوښتنو ته غاړه کېږدي، نه د بهنېانو غوښتنو ته. دا هم باید له پامه ونه غورځول شي چې د افغانانو لپاره سوله یوازې د دوي امنیتی او دفاعي خواکونو د مبارزو پایله ده، چې د دوي زپورتیا د دوي له شهادت سره تړلې ده. په حقیقت کې، د افغانستان خلک د خپل او امنیتی او دفاعي سرتبرو د زپورتیا، استقامت او قربانيو په درک کولو سره د سرتبرو ورڅ لمانځي. په بل عبارت، پدې معنا یو خوک چې د (عسکر) په نامه یادېږي، د عهد نوي کول دي؛ کوم چې له زپورتیا خڅه تر شهادت پورې کيسه لري او دا ناخېنده نده.

بې له شکه، د افغانستان او د نېړۍ ټول خلک په افغانستان کې د ۴۲ کلن جنګ له دوام خڅه ستړې شوی دي او یاد جنګ د افغانستان خلکو ته دېر گران پربوتوی ده، خکه چې خلکو پکې دېرې قرباني ورکړې دي، مګر د خپلواکې لپاره مبارزه او د ملي ارزښتو او د خلکو د څخان او مال ساتنه هم واجب دي، چې دغه لویه دنده او مسولیت نن د افغانستان ملي سرتبرو په غاړه اخیستې ده او د هر افغان نارینه او نېخینه په زړه کې څای لري. بې له شکه، هغه مسله چې د هېواد امنیتی او دفاعي خواکونو ته یې د دې جرأت ورکړې؛ ترڅو د خپلې خاورې او د خلکو دېښمانو پورې اندې په زپورتیا سره مبارزه وکړې او پرته له هر دوو وېږي خپلې سپېڅلې مبارزې ته دوام ورکوي، د دوي سره د خلکو مينه او شفقت د دې باعث شوی چې ملي سرتبرې د دوې (خلکو) دوبنمن په له منځه وړلو کې مهم او اساسې رول لري.

د افغانستان خلک د ټولو امنیتی ستونزو سره سره په دې پوهېدلې چې دوي باید د خپل هېواد د امنیتی او دفاعي خواکونو خڅه ملاتړ وکړې او له دوي سره خپل ملاتړ جاري وساتې، چې وکولای شي د خپلواکې بېرغ د تل لپاره د هېواد په لوړو خوکو کې رپانده وساتې.

په دې کې هیڅ شک نشته، چې د افغانستان خلک د خپل ګډ دېښمن پر تعريف باندې پوه شوی او پوهېږي چې طالبان د بهنېو هېوادونو موخي تعقیبوي او د خپلې خاورې د ټولو ارزښتاکو او تاریخي بنستیونو له منځه وړلو دنده په غاړه لري. دا باید هېر

بیش از یک هزار داوطلبان جهت راهیابی به بورسیه‌های تحصیلی کشورهای روسیه و ترکیه به رقابت پرداختند

◆ ننگیالی اچکزی

اناثیه وزارت امور داخله، در مورد جذب خانم‌ها در چهارچوب وزارت امور داخله و فرستادن آنان جهت آموزش‌های مسلکی به بیرون از کشور، به خبرنگار مجله پولیس زن گفت: «اضافه از ۱۰۰۰ نفر از مرکز ولایات جهت اشتراک در این آزمون ثبت نام نمودند که پس از اخذ امتحان، به تعدادی ۳۰۰ تن شان از پروسه امتحان کامیاب می‌شوند و به مدت یک ماه در کالج اناثیه مصروف دروس مسلکی می‌گردند و پس از آن به مدت شش ماه جهت آموزش قصیرالمدت به کشور ترکیه فرستاده می‌شوند و در اکادمی سیواس دروس مسلکی را فرا می‌گیرند. پس از فراغیری آموزش‌های مسلکی به افغانستان می‌ایند و در چهارچوب وزارت امور داخله تعیین بست می‌شوند».

شماری از دخترخانم‌های که در این رقابت اشتراک نموده و تلاش دارند تا موفق شوند که نمره‌ی کامیابی به دست آورده و با پیوستن به صفوف نیروهای پولیس ملی مصدر خدمت به جامعه و مردم خود شوند.

ایده، یکی از دخترخانم‌های است که از ولایت بدخشان آمده و در امتحان رقابتی بورسیه ترکیه اشتراک کرده، می‌گوید: «در این امتحان اشتراک نمودم تا از این طریق به صفوف پولیس ملی بپیوندم و مصدر خدمت به مردم و جامعه خود شوم، اگر موفق شوم و افتخار پیوستن به صفوف پولیس ملی را کمایی کنم بزرگترین خواست زنده‌گی ام برآورده می‌شود، زیرا خدمت در صفوف نیروهای پولیس ملی برای وطن و مردمم، آرزوی دیرینه‌ام بود».

شکیلا، یکی دیگر از اشتراک کننده‌گان امتحان رقابتی بورسیه ترکیه که از ولایت میدان وردک آمده است، با اطمینان خاطر می‌گوید که حتماً کامیاب می‌شود؛ «این را ثابت می‌سازم که

به سلسله برنامه‌های افزایش منسوبین زن و مسلکی سازی منسوبین وزارت امور داخله دولت جمهوری اسلامی افغانستان، این بار امتحان رقابتی جهت راهیابی به بورسیه تحصیلی پنج ساله کشور روسیه، و دوره آموزشی شش ماهه کشور ترکیه، به روزشنبه (هشتم جوزا) با اشتراک نزدیک به ۱۲۰۰ تن، شامل مردان و زنان می‌شدند، در مرکز تربیوی پولیس کالج اناثیه و تالار وزارت امور داخله برگزار شد.

معینیت امور تعلیمات و پرسونل وزارت امور داخله هدف از فرستادن جوانان به ویژه دختران را به فراغیری آموزش‌های نظامی به بیرون از کشور، مسلکی سازی منسوبین اناثیه این وزارت عنوان می‌کند. لوى پاسوال محمد انور بريپال معین تعلیمات و پرسونل وزارت امور داخله، تقویت سطح آموزشی و مسلکی پولیس را از اولویت‌های رهبری این وزارت عنوان کرده، تأکید کرد که از هیچ تلاشی در جهت بلند بردن سطح آموزشی پولیس و مسلکی سازی آن‌ها دریغ نمی‌کند.

این آزمون که در قوماندانی کالج اناثیه برگزار شد نزدیک به یک هزار تن از بانوان از سراسر کشور اشتراک داشتند، به منظور راهیابی به یک دوره آموزشی ۶ ماهه پولیس در اکادمی سیواس ترکیه با هم رقابت کردند که از این میان سه صد تن آنان انتخاب و به کشور ترکیه اعزام می‌گردد.

هم‌زمان آزمون که در تالار وزارت امور داخله برگزار شد که در این آزمون نزدیک به دو صد تن از منسوبین پولیس که واجد شرایط بودند، در دوره تحصیلی پنج ساله با هم رقابت نمودند و از این میان؛ ۲۰ تن از ممتاز ترین آنان انتخاب و جهت فراغیری تحصیل در مقطع لیسانس در رشته سرحدی در «اکادمی سرحدی اداره امنیت فدرال روسیه»، به کشور روسیه فرستاده خواهند شد. از سویی هم، سمنووال جمیله بارکزی، قوماندان کالج پولیس

می دهند. هر متقاضی باید سن ۱۸ ساله‌گی را تکمیل کرده باشد و همچنان از ۴۳ سال بیشتر نداشته باشد، همچنان دختر خانم‌های که فارغ صنف دوازدهم یا بیشتر از آن درس خوانده باشند، می‌توانند در بخش‌های اداری به عنوان ساتمن و افسر در ادارات مربوط به وزارت امور داخله ایفای وظیفه نمایند.

لمری خارن شریفه معراج، تأکید کرد که دخترخانم‌های که از سوی وزارت امور داخله به صفوف نیروهای پولیس ملی جذب می‌شوند، نخست جهت آموزش تعليمات نظامی به قوماندانی کالج انانشه معرفی می‌گردند و مدت هشت هفته (دو ماہ) کورس‌های تقویتی و آموزش نظامی را فرا می‌گیرد که در جریان فراغیری تعليمات مسلکی، مصارف کرایه رفت آمد برای شان پرداخت می‌شود و پس از فراغت و ایجاد سوچیه و اعزامی اندادخته معاش شان حواله می‌گردد و پس از آن وظیفه‌ی که تعیین بست شده اند را آغاز می‌نمایند. اما افسران و ساتمن‌های که طبق قرارداد که وزارت امور داخله با کشور دوست ترکیه دارد، با همکاری ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال وزارت امور داخله به آن کشور فرستاده می‌شوند. افسران و ساتمن‌های که جهت فراغیری تحصیلات مسلکی به کشور ترکیه فرستاده می‌شوند، تمام مصارف و سفر خرچی آن‌ها از طرف اداره سیستیک پرداخت می‌شود.

بر بنیاد معلوماتی که معاون مدیریت انانشه قوماندانی جلب و جذب وزارت امور داخله کشور به مجله پولیس زن شریک ساخته، در امتحان رقابتی سال ۱۴۰۰ وزارت امور داخله به تعدادی چهار دختر خانم ماستر، ۵۱۲ لیسانس، به تعدادی ۹۶۰ تن چهارده پاس و ۱۵۴۳ دختر خانم فارغ صنف دوازدهم اشتراک کرده اند که از این میان، ۳۰۱۹ تن به خاطر رقابت بورسیه کشور دوست ترکیه امتحان رقابتی را سپری نمودند و از بین ۳۰۰ تن که بیشترین نمره را اخذ کنند، جهت فراغیری تحصیلات مسلکی نظامی به کشور ترکیه فرستاده می‌شوند.

زنان افغان هم می‌توانند در کنار نیروهای ملی امنیتی خویش از سرزمین مقدس و مردم خود دفاع نمایند.»

سارا، اشتراک کننده دیگری در امتحان رقابتی بورسیه ترکیه، از ولایت بامیان است، او می‌گوید، اگر در این رقابت بتواند کامیاب شود، تلاش نهایی خود را بخرج می‌دهد، تا در کنار سربازان پولیس ملی مصدر خدمت به مردم خود شود و در آینده یک شخص مفید در جامعه باشد.»

از سویی هم، لمری خارن شریفه معراج، معاون مدیریت انانشه از قوماندانی جلب و جذب وزارت امور داخله در گفتگو با خبرنگار مجله پولیس زن، در مورد چگونه‌گی بورسیه‌های تحصیلی و آموزش‌های کوتاه مدت وزارت امور داخله برای خانم‌های که به صفوف نیروهای پولیس ملی می‌پیوندند، معلومات داده، گفت: «قوماندانی جلب و جذب وزارت امور داخله از آغاز سال ۱۳۹۹ خورشیدی، تا کنون به تعدادی ۳۰۱۹ تن از دختر خانم‌ها را جذب کرده که پس از سپری نمودن امتحان رقابتی، به تعدادی ۳۰۰ تن آنان را جهت فراغیری تحصیلات مسلکی به کشور دوست ترکیه می‌فرستند.»

او تصریح کرد که پس از سپری شدن امتحانات در قدم اول دختر خانم‌های که ماستری دارند در بخش‌های مختلف وزارت امور داخله تعیین بست می‌شوند، در بخش دوم آن تعداد از دختر خانم‌های که به سطح لیسانس تحصیل کرده اند، تعیین بست می‌شوند و در قدم سوم دختر خانم‌های که فارغ صنف دوازدهم هستند، پس از سپری نمودن یک امتحان به قطعات خاص معرفی می‌شوند و پس از تعیین شدن شان کورس‌های امنیتی را در چهارچوب وزارت امور داخله فرا می‌گیرند. معاون مدیریت انانشه قوماندانی جلب و جذب وزارت امور داخله در مورد شرایط جذب دخترخانم‌ها به صفوف نیروهای پولیس ملی گفت: «دختر خانم‌های که سواد کافی ندارد و یا هیچ سواد ندارد شرایط خاص برای شان وجود ندارد، این دختر خانم‌ها در کنار سربازان مرد به تلاشی‌ها و چک پاینت‌ها وظیفه انجام

د مینا نظری ادبیا ژوند

◇ محمدالله شاکر

دریم ټولگی کې شامله او دوه کاله د خلورم او اووم ټولگی د گران او جنگ ځپلي هیواد کې چې نسلونه مو په جګرو کې رالوي او زاره شوي، د دی ستونزو ترڅنگ زمور په سنتي ټولنه کې ژوند او خرافات بله هغه ربړه ده چې بسخې خو څه کوي؛ بلکې نارينه هم پکې په بنه ډول تعليم او کارنه شي کولای له رنگا رنگو مشکلاتو او ستونزو سره مخ وي. په همداسي نامنه جنگ ځپلي هیواد او خرافاتي ټولنه کې یو خه زده کول او ځان داسي ځای ته رسول چې حداقل څيل بار پورته کړي لویه بريا ده. دلته به تاسود یوې زپوري مېرمنې ژوند، د هغې ادبی فعالیتونه، شعر او د شاعري څه ولولې چې زمور ټولنه په ځانګړې ډول د بسخو لپاره د شمعې غوندي مثال دی دا آغلې مینا نظری ده.

په ۱۳۹۱ هـ ش کال د کانکور تر آزمونې وروسته د کابل پوهنتون د پښتو ژبې د ادبیاتو پوهنځۍ ته بريالي شو. د خلور ګلنې تحصيلي دورې ترڅنگ یې له بېلا بېلو رسنيو سره په کار بوخته وه، په ۱۳۹۶ هـ ش کال کې د پښتو ادبیاتو ماستري ته بريالي او په ۱۳۹۸ هـ ش کال کې یې په برياليتوب سره پای ته ورسوله.

دندي: مینا نظری خپله لومړي دنده د لوګر ولايت له یوې سيمه ييزي رadio سره پیل کړه چې لومړي خپرونه یې د پوهنتون له انګړ څخه خپرونه وه چې د محصلينو سره یې

- ۳- بنخو ته په کار او ژوند کې د بريا رازونه ژباره (ناچاپ)
- ۴- د بنخينه شاعرانو جگړه ضد احساسات خپننه (ناچاپ)
- ۵- د ماشوم له خوا ماشوم ته پنځول شوی ادب ماستري تېزس (ناچاپ)
- ۶- شعری ټولګه (ناچاپ)
- شعری بېلګه:

که ته نه واي دغه بسار به هم بدرنګ و
زما زړه به پکې خدايزده خومره تنګ و
دا سکون راسره نه و له تا وړاندې
هره ورخ به مې له خانه سره جنګ و
د چازره لکه غنم ورپسې چاود و
د چازره راتول په هغه غمنرنګ و
مروره و م خپه و م هغه ورڅې
ژوند پیکه، و، ژوند باران وهلى زنګ و
خدای د نکړي خو ما داسي خوب لیدلو
چې ته نه وي الوتلى زما رنګ و
شپه وه توله د مينا په ميو مسته
د سحر هوا کې ورم د لونګ و

د دوى پر تعليمي فعالیتونو او کارونو مرکې او بحثونه کول.
د دي خپروني ترڅنګ (يو غمى د سیند په تل کې) ادبی
خپرونه هم چلوله، په دي خپرونه کې يې له خوانو شاعرانو
او ليکوالو سره مرکې کولې.
له فراغت سره سم مينا نظری له بي بي سې رadio او آزادې
جرګې په خپرونه کې تر دوو ګلونو کار کاوه، همدارنګه د دي
دوو ګلونو په دوام کې يې د بي بي سې ميديا اکشن یوې
بلې روغتیايسی خپروني سره هم کار کاوه. په ۱۳۹۶ هـ ش کال
کې له شبېي رadio سره په کار پیل وکړ چې هلته يې هم
ادبي خپرونه او ترڅنګ يې د خبر ويانده هم وه. په ۱۳۹۶ هـ
ش کال کې بیا له بي سې ميديا اکش سره دنده ترسره
کړه. په ۱۳۹۷ هـ ش کال کې د ماشوم اديباتو له بنست
سره د پښتو ادبیتېره وه. په ۱۳۹۸ هـ ش کال کې د افغانستان
له تعليمي موسسي سره د ماشومانو لپاره د کيسو ليکوالې
او خپروني جوړونکې په توګه دنده پیل کړه، چې تراوشه
په همدي دنده کار کوي. مينا نظری د یادو رسمي دندو
ترڅنګ د مېرمن ادبی تولنيز بهير غړي هم ۵۵.

ليکلې ادبی آثار يې:

- ۱- د لمړ ډالۍ، ماشوم ته لنډه کيسه (ناچاپ)
- ۲- شعرونه او بهيرونه مونوگراف (ناچاپ)

هراتیان بار دیگر با محکوم کردن ادامه خشونت طالبان، حمایت شان از نیروهای امنیتی و دفاعی را اعلام کردند

◆ وحیده اچکزی

اشتراك کننده‌گان گردهمایی مردمی شهر هرات، بار دیگر بالای طالبان صدا بلند کردند که اگر واقعاً افغان هستند و اندکی احساس هم در برابر وطن و مردم دارند، دست از خشونت و کشتار مردم بیگناه بردارند و به زنده‌گی صلح آمیز تن دهند.

شقایق نورزی، متعلم صنف نهم مکتب در یکی از مکتب‌های شهر هرات که در این گردهمایی شرکت کرده، می‌گوید که نیروهای امنیتی و دفاعی از مردم و کشور دفاع می‌کنند، اما دشمنان مردم هر روز دست به خشونت می‌زنند و بدون هیچ دلیلی غیرنظمیان، زنان و کودکان را بیرحمانه به قتل می‌رسانند، این وضعیت برای مردم خسته کن است و طالبان زنده‌گی را بر مردم تلخ ساخته اند.

بیشتر سخنرانان گردهمایی باشندگان شهرهای عالمان دینی بودند که با حمایت از پیکار نیروهای ملی امنیتی و دفاعی و تأمین صلح پایدار در کشور، حملات طالبان را خلاف آموزه‌های دینی خواندند.

آنان در صحبت‌های خود بر پایان خشونت‌ها در کشور تأکید نموده و نبرد نظامیان کشور بر علیه طالبان را نبرد حق بر باطل عنوان کردند.

عالمان دینی در این گردهمایی با اشاره بر این که خروج نیروهای خارجی از افغانستان آغاز شده و نیروهای ملی امنیتی و دفاعی که فرزندان اصیل و صادق افغانستان هستند، مسؤولیت مستقلانه‌ی تأمین امنیت مردم و تمامیت ارضی کشور را به دوش دارند، تأکید نمودند که طالبان دیگر هیچ بهانه‌ی برای تداوم جنگ و خشونت در برابر افغان‌ها ندارند.

مولوی سید محمد حنفی، یک عالم دینی شهر هرات و یکی از اشتراك کننده‌گان این گردهمایی مردمی، در صحبت‌های خود گفت که گروه طالبان تاکنون به بهانه‌ی حضور نیروهای خارجی دست خشونت و کشتار مردم می‌زنند و مردم را به قتل می‌رسانند، اکنون که خارجی‌ها افغانستان را ترک می‌کنند، طالبان برای

با گذشت هر روز نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان از حمایت بیشتر شهروندان کشور برخوردار شده و اعتماد و باورمندی مردم نسبت به توانایی‌ها و مبارزات خستگی ناپذیر و پیکار آنان در برابر دشمنان افغانستان نیز بیشتر می‌شود.

در تازه ترین مورد هزاران نفر از باشندگان شهر هرات در غرب کشور در یک گردهمایی بار دیگر به حمایت و پشتیبانی نیروهای ملی امنیتی و دفاعی تأکید کرده و جنگ طالبان در برابر این نیروها را باطل، مردود و خلاف اصول دینی خواندند.

باشندگان شهر هرات در این گردهمایی همچنان بر برقراری آتش بس دائمی و تأمین صلح باعزت که خواست هر شهروند افغانستان است تأکید کردند.

اشتراك کننده‌گان این برنامه که از طیف‌های مختلف بهشمول علمای دینی، فعالان مدنی، زنان، بزرگان قومی، جوانان پسر و دختر و اعضای خانواده‌ها و بستگان قربانیان و شهداء بودند، در صحبت‌های خود حمایت از نیروهای ملی امنیتی و دفاعی و مسؤولیت انسانی و دینی خوانده، تأکید نمودند که خشونت‌های طالبان در برابر مردم افغانستان و نیروهای ملی امنیتی و دفاعی مردود است.

آنان هم چنان تأکید کردند که نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان به خاطر دفاع از میهن و آرامش مردم خود شجاعانه در برابر دشمن مبارزه می‌کنند و این نیروها حافظ صلح هستند، صلحی با عزت و پایدار که خواست مردم افغانستان است.

این در حالیست که بر بنیاد اطلاعات وزارت امور داخله دولت جمهوری اسلامی افغانستان؛ در یک ماه گذشته در نتیجه‌ی حملات طالبان، کارگزاری ماین‌های کنار جاده و پرتاپ موشک بر منازل مسکونی از سوی این گروه در مناطق مختلف افغانستان دست کم ۲۵۰ فرد ملکی شهید و بیش از ۵۰۰ نفر دیگر را نیز زخمی شده و ده‌ها منزل مسکونی بهشمول تاسیسات عام‌المنفعه تخریب شده است.

چیزی که در جنگ این گروه از خود به جا می‌گذارند و یگانه دستاوردهای تخریب افغانستان و «پر کردن قبرستان‌ها» از مردم بیگناه افغانستان است.

حافظه فیاض، متعلم صنف ۱۱ مکتب در شهر هرات که هدف از اشتراک‌اش در این گردهمایی مردمی اعلام حمایت از نیروهای ملی امنیتی و دفاعی می‌خواند، می‌گوید: «بزرگان خانواده مان قصه می‌کنند که طالبان مخالف رفتمن خواهمرم به مکتب هستند و آنان نمی‌خواهند که زنان و دختران در بیرون از خانه کار کنند، اما سربازان ما امنیت ما را می‌گیرند تا ما دختران و پسران با خاطر آسوده مکتب برویم و درس بخوانیم، پس مسؤولیت ماست که از این نیروها حمایت کنیم، در کنارشان باشیم و سربازان خود را دوست داشته باشیم. من امروز به همین خاطر در این محفل اشتراک کردم، تا بگوییم: سرباز عزیز، من و هزاران هموطن دیگر باشما و در کنار شما هستیم».

این متعلم مکتب در ادامه افزود که ادامه خشونتها و خون‌ریزی طالبان بر مردم افغانستان جز غم و اندوه چیزی دیگری نداده است، حتی در مناطقی که طالبان فعالیت دارند، اطفال و جوانان از رفتمن به مکتب و درس خواندن محروم هستند، بنابر این باید از نیروهای امنیتی و دفاعی حمایت شود و هر افغان در کنار آنان ایستاده شود، تا سربازان ما مردم را از ظلم دشمنان وطن نجات بدنهند.

شرکت کننده‌گان این گردهمایی مردمی در هرات، از هر دو طرف درگیری به ویژه از طالبان خواهستند که آتش بس دائمی را اعلام کنند تا که بتوانند خون‌ریزی را پایان داده و برای صلح راه را هموار کنند.

پیش از این نیز در ولایات مختلف کشور دهها گردهمایی مردمی به حمایت از نیروهای ملی امنیتی و دفاعی برگزار شد و مردم با اطمینان خاطر حمایت و پشتیبانی شان از نیروهای امنیتی و دفاعی، کشور را اعلام کردند.

ادامه جنگ خود هیچ توجیهی دینی ندارند و بهانه‌ی نیز برای ادامه کشتار و ویرانی کشور نمی‌توانند داشته باشند. این عالم دین گفت: «طالبان باید از حکم خداوند(ج) پیروی کنند و از کشتن مردم مسلمان افغانستان دست بردارند. از آنجا که برای مذاکره دروازه باز شده است، این گروه با برادران مسلمان خود بررس میز مذاکره حاضر شده و خواسته‌ای شان را از طریق گفتگو مطرح نمایند.»

آقای حنفی همچنان گفت، جنگ طالبان جز این که اسلام را بدنام کرده و به حیثیت آن لطمه بزند، دیگر هیچ پیامدی برای مسلمانان ندارد.

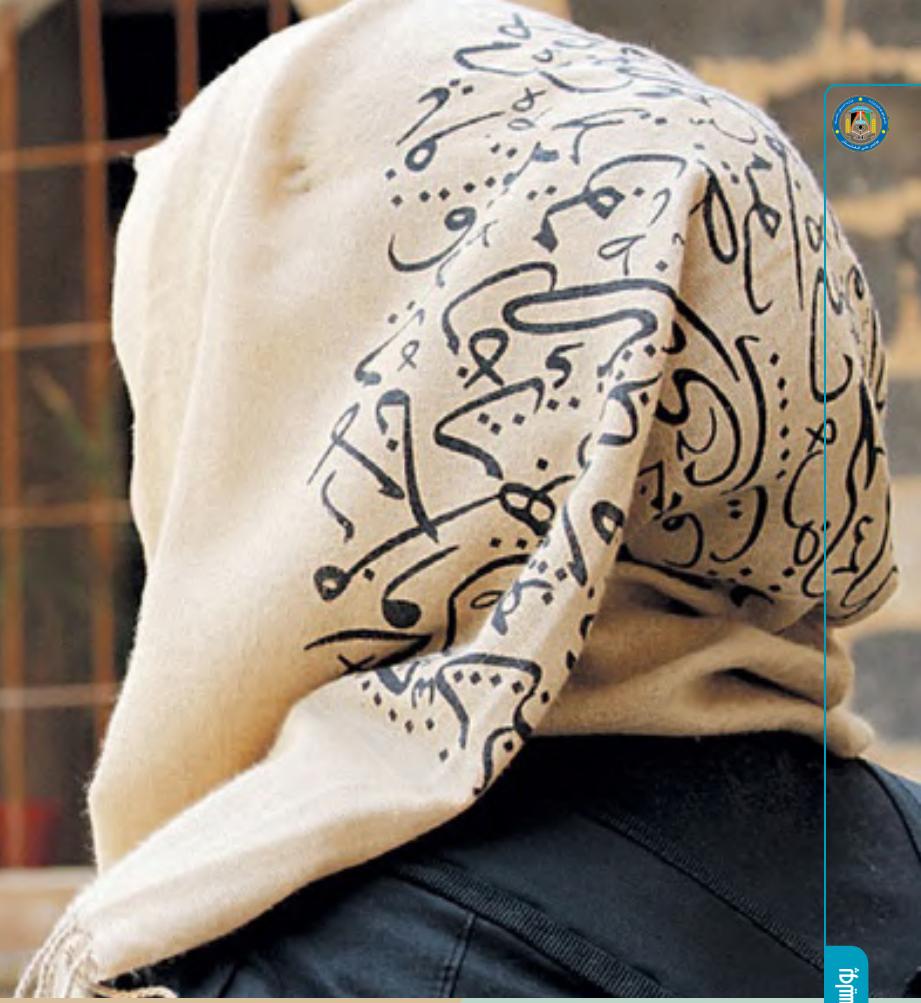
این عالم دین تأکید کرد که نیروهای ملی امنیتی و دفاعی فرزندان مردم افغانستان هستند و هر سرباز فرزند یک خانواده‌ی افغان است که به خاطر آرامش مردم، آزادی و حفاظت از کشور لباسی مقدس نظامی به تن نموده و صادقانه درستنگرهای مقدس تأمین امنیت می‌کند. اما دشمنان مردم افغانستان به حمایت کشورهای خارجی و بیگانه‌گان به کشتار مردم بیگناه، ویرانی

سسور و بزمم زدن ارامنه مردم افغانستان متوصل می شود.
مولوی عبدالله محمدی، یکی دیگر عالمان دین در شهر هرات
در سخنرانی خود در این گردهمایی گفت: «از آنجا که خروج
نیروهای خارجی آغاز شده است، طالبان برای چه می جنگند؟
من از طالبان می خواهم که از کوهها پائین آمده و اسلحه خود را
به زمین بگذارند و در کنار جوانان شجاع و دلیر نیروهای امنیتی و
دفاعی برای صلح پایدار و باعزم در افغانستان تلاش کنند.»

این عالم دین تأکید کرد که حکومت افغانستان یک حکومت
اسلامی است و طبق آموزه‌های اسلام، جنگیدن با این حکومت
تحت عنوان «جهاد» حرام و ممنوع است.

این گردهمایی، به این باور است که طالبان با ادامه جنگ و کشتار هیچ چیزی را به دست آورده نمی‌توانند، زیرا آنان با مقاومت نیروهای ملی امنیتی و دفاعی روبرو شده و نابود می‌شوند، اما

د نبوی احادیثو په رنا کې د بئکو مقام او منزلت

◇ محمد صابر ژمن

الله عليه وسلم وفراييل: ڦباره - تاسو ته د دغود فضليت پېزندل
کافي دي مريم د عمران لور، خديجه د خويلد لور، فاطمه د حضرت
محمد صلي الله عليه وسلم لور او آسيه د فرعون بسحه. يعني په
جنت کې تريولو غوره بسحې همدغه دي، دغه بسحې داسي اوچتو
مرتبوته رسيدلي چې دېر نارينه ورته رسيدلي نه دي. (مشکو
صفحه ٥٧٣)

٣- له حضرت عائشې رضي الله عنها خخه روایت دي چې رسول
الله صلي الله عليه وسلم وفراييل: ڦباره - اي عائشې دغه جبرائيل
عليه السلام دي او پرتا سلام وايي؛ نو عائشې رضي الله عنها وویلي
چې په هغه دي سلام او د الله رحمت وي. (مشکو
صفحه ٥٧٣)

٤- امام بخاري او امام مسلم رحمهما الله د حضرت عائشې رضي
الله عنها خخه روایت کړي چې هغې فرمالي دي: ڦباره - رسول
الله صلي الله عليه وسلم به خديجه رضي الله عنها دېره يادوله
او هر کله به یې چې گډ حلال (ذبحه) کاوه؛ نو د هغه اندامونه
به یې بېل بېل کول او بیا به یې د خديجي رضي الله عنها په
دوستانو باندي تقسيموله. (متفق عليه مشکو
صفحه ٥٧٣)

٥- امام بخاري او امام مسلم رحمهما الله د حضرت علي رضي
الله عنه خخه روایت کړي چې رسول الله صلي الله عليه وسلم

په نبوی احادیثو کې داسي ڈېر روایتونه موجود دي چې په هغه
کې د بسحه اوچت مقام ذکر شوي؛ خو دلته صرف یو خوهه
احادیث ذکر کوو چې د بسحه مقام او منزلت په کې بشه جو تپري
چې عبارت دي له:

١- له ابوهيره رضي الله عنه خخه روایت دي چې یو خل جبرائيل
عليه السلام نبي کريم صلي الله عليه وسلم ته راغى او ورته
وویل: چې خديجه رضي الله عنها به اوس تاته راشي له هغې سره
به په یوه لوښي کې د خوراک يا خښاک شۍ وي؛ نو کله چې
راغله د خپل رب له طرف سلام ورته وايي او په جنت کې د داسي
یوه کور زيري ورکړه چې هغه به له ملغلو جوړ وي، په هغه کې
به هیڅ شور، تکلیف او کړاو نه وي. (متفق عليه مشکو
صفحه ٥٧٣)

سبحان الله! یوه بسحه په اسلام کي دومره اوچتې مرتبې ته
رسپري چې الله جل جلاله او د هغه مقرب ملائکه جبرائيل عليه
السلام په هغې باندي سلام وايي او هغې ته په دنيا کې د جنت
زيري ورکوي، یقينا دغود ټولو بسحه توه لوي افتخار او ڈېر لوړ
عزت دي.

٢- د انس رضي الله عنه خخه روایت دي چې رسول الله صلي

و فرمایل: ژباهه - مریم د عمران لور د خپلی زمانی بهتره بنخه و او خدیجه د خویلد لور د خپلی زمانی بهتره بنخه ده. (متفق علیه مشکوٰة صفحه ٥٧٣)

٦- امام بخاری او امام مسلم رحمهما الله د حضرت عائشی رضي الله عنها خخه روایت کری چې رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرت فاطمه رضي الله عنها ته وویل: ژباهه - ای فاطمی آیا ته نه خوشحالېږي چې د جنت د بنخو سرداره شی. (مشکوٰة صفحه ٥٦٨)

١١- امام مسلم رحمه الله د عبدالله بن عمرو رضي الله عنه خخه روایت کری چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمایل: ژباهه - دنیا یوه شتمنی ده او غوره شتمنی په دنیا کې نیک صالحه بنخه ده. (مشکوٰة صفحه ٢٦٧)

١٢- امام بخاری او امام مسلم رحمهما الله د ام هانی بنت ابی طالب رضي الله عنها د رسول الله صلی الله عليه وسلم د تره لور خخه روایت کری چې هغې د مکې په فتحی کې دوو مشرکانو ته چې د مېړه خپلواں یې ول امان ورکړې وو؛ مګر حضرت علي رضي الله عنه غوښتل چې دغه کسان ووژني؛ نوام هانی رضي الله عنها رسول الله صلی الله عليه وسلم ته دغه خبره وکړه، رسول الله صلی الله عليه وسلم ورته و فرمایل: ژباهه - موږ امان ورکړې هغه چاته چې تا امان ورکړۍ ای ام هانی. (مشکوٰة صفحه ٣٤٧)

سبحان الله! د اسلام په مقدس دین کې د بنخو د تصمیم او نظر خومره درنښت شوی او په هغه باندې خومره دېر اهتمام شوی چې یوه مسلمانه بنخه دوو کافرانو ته امان ورکوي او رسول الله صلی الله عليه وسلم دغه امان قبول او نافذ وي.

د پورتنیو احادیشو خخه دا جوټېږي چې د اسلام مقدس دین پر بنخو خومره زیبات اهتمام کړي او دا چې بنځی کولای شي هغو او چتو درجو او مرتبو ته ورسیږي کوم چې دېر سېږي ورته نشي رسیدلی، البته دغوا او چتو درجو او مرتبو ته به د تقوعی، دینداری او خوش اخلاقی له لارې رسیږي.

و فرمایل: ژباهه - مریم د عمران لور د خپلی زمانی بهتره بنخه و او خدیجه د خویلد لور د خپلی زمانی بهتره بنخه ده. (متفق علیه مشکوٰة صفحه ٥٧٣)

٦- امام بخاری او امام مسلم رحمهما الله د حضرت عائشی رضي الله عنها خخه روایت کری چې رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرت فاطمه رضي الله عنها ته وویل: ژباهه - ای فاطمی آیا ته نه خوشحالېږي چې د جنت د بنخو سرداره شی. (مشکوٰة صفحه ٥٦٨)

همدارنګه په بل روایت کې امام ترمذی د حضرت عائشی رضي الله عنها خخه روایت کری چې فاطمی رضي الله عنها داسې و فرمایل: ژباهه - رسول الله صلی الله عليه وسلم ماته خبر راکړ چې زه د جنت د بنخو سرداره يم. (متفق علیه مشکوٰة صفحه ٥٧٤)

٧- امام بخاری او امام مسلم د عمرو بن العاص رضي الله عنه خخه روایت کری دی چې هغه رسول الله صلی الله عليه وسلم ته وویل: ژباهه - په خلکو کې خوک درته دېر گران دی؛ نو رسول الله صلی الله عليه وسلم و فرمایل چې عائشه رضي الله عنها. (متفق علیه مشکوٰة صفحه ٥٥٥)

٨- د مسورة بن مخرمة رضي الله عنه خخه روایت دی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمایل: ژباهه - فاطمه زما د بدن ټوټه ده او چا چې هغه په غصه کړه؛ نو زه یې په غصه کړم. (متفق علیه مشکوٰة صفحه ٥٦٨)

همدارنګه په بل روایت کې داسې فرمایي: ما خفه کوي هغه شي چې فاطمه خفه کوي او ماته تکلیف او ضرر رسوي هغه شي چې فاطمی ته تکلیف او ضرر رسوي.

٩- د انس رضي الله عنه خخه روایت دی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم و فرمایل: ژباهه - په دنیا کې ماته بنځی او خوشبوی محظوظ ده او زما سترګې په لمونج کولو یخېږي. (مشکوٰة صفحه

سیمینار آموزشی حقوق بشر و حاکمیت قانون، برای پرسونل پولیس ملی حوزه دوم امنیتی کابل دایر گردید

اسماً سپهر

برای اشتراک کننده‌گان تدریس شد. این برنامه به سلسله‌ی برنامه‌های آموزشی کوتاه مدت و آگاهی دهی برای منسوبین حوزه‌های امنیتی پولیس ملی در شهر کابل برگزاری شد و بر بنیاد معلومات ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال وزارت امور داخله در آینده نیز ادامه خواهد داشت.

اشتراک کننده‌گان این سیمینار که پرسونل پولیس ملی حوزه دوم امنیتی شهرکابل بودند، می‌گویند که در جریان سه روز مسایل بسیار مهم را در پیوند به حقوق بشر، قانون منع خشونت علیه زن و طرز العمل منع آزار و اذیت آموخته اند و در جریان وظیفه می‌توانند این معلومات به آنان کمک مفید نمایند.

در برنامه‌ی که در پایان این سیمینار سه روزه برگزار گردیده بود، هیأت رهبری ریاست حقوق بشر امور زنان

بر اساس پلان منظور شده ربع دوم سال جاری ۱۴۰۰ خورشیدی ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال وزارت امور داخله دولت جمهوری اسلامی افغانستان، سیمینار سه روزه ای را تحت عنوان «حقوق بشر و حاکمیت قانون» برای ۲۶ تن پرسونل پولیس ملی حوزه دوم امنیتی شهر کابل برگزار کرد.

مسولان ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال وزارت امور داخله کشور، هدف از برگزاری این سیمینار آگاهی دهی در مسائل مربوط به حقوق بشر و رعایت کردن ارزش‌های حقوق بشری، تطبیق قانون و برخورد منسوبین پولیس با شهروندان عنوان می‌کنند.

در این سیمینار سه روزه موضوعات مفهوم حقوق بشر، رهنمود وضع ظاهری پرسونل پولیس و کارمندان ملکی وزارت امور داخله، قانون منع خشونت علیه زن و طرز العمل منع آزار و اذیت توسط ترینران این ریاست

ضمن قدردانی از رهبری ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال و زارت امور داخله کشور، بر تداوم همچون برنامه‌ها تأکید نموده افزودند که ادامه این گونه برنامه‌ها در راستای ارتقای ظرفیت پولیس ملی، می‌تواند بسیار مؤثر تمام گردد. پولیس و کارمندان حوزه‌های امنیتی را که همیشه با مردم در ارتباط هستند و کارشان بیشتر در اجتماع است مسلکی می‌سازد.

اشتراک کننده‌گان این سیمینار نیز که در آخر برای شان تصدیق نامه داده شد، در صحبت‌های شان وعده سپردنده که موضوعاتی را که طی سه روز در این سیمینار آموخته‌اند، در جریان انجام وظیفه مطابق به آن با مردم برخورد نموده و همچنان تلاش می‌کنند تا به همکاران دیگران آن موضوعات را انتقال دهند.

پیش از این نیز ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال وزارت امور داخله برنامه‌های آموزشی و آگاهی دهی در مورد مسائل مرتبط به حقوق بشر، تطبیق قانون و رعایت نمودن آموزه‌های حقوق بشری را برای پرسونل سایر حوزه‌های امنیتی پولیس برگزار نموده است و مسوولان این اداره تأکید می‌کنند که بر بنیاد پلان از قبل طرح شده، این گونه برنامه‌ها در آینده نیز ادامه خواهد یافت.

و اطفال و مسؤولین حوزه دوم امنیتی پولیس شهر کابل اشتراک داشتند. سمونمل شکرالله همره، معاون ریاست حقوق بشر، امور زنان و اطفال وزارت امور داخله در این برنامه، پیرامون نقش حقوق بشر و حاکمیت قانون در جامعه صحبت نموده تأکید کرد: «زمان که قانون بالای همه افراد جامعه به صورت یکسان تطبیق نگردد، حاکمیت قانون در آن کشور تحقق نمی‌یابد.»

او همچنان پیرامون نقش حقوق بشر در جوامع بشری و مسؤولیت پولیس در نهادینه سازی ارزش‌های حقوق بشری صحبت نموده گفت که به خاطر تنفيذ قانون و تأمین حاکمیت در کشور، در قدم نخست نیاز است که پولیس ملی از تمام قوانین ملی و بین‌المللی آگاهی مفصل داشته باشد.

آقای همره تأکید کرد که پولیس ملی باید در راستای تنفيذ قانون در کشور از هیچ نوع تلاش و فدایکاری دریغ نکند و همچنان برخورد پولیس با مردم همواره و در هر حالتی باید مطابق به اصول قانون باشد، زیرا پولیس وظیفه تطبیق قانون و تأمین نظم را در جامعه دارد، بنابر این برخورد پولیس باید خود نمایانگر نظم و تطبیق قانون باشد.

مسوولان آمریت حوزه دوم امنیتی پولیس شهر کابل،

په شبرغان بنار کې د یوازینې کورني پارک

د ټولو
لپاره

امنيت د بسخينه پوليسيو پر غاره دی

او سړيو ته اجازه نه ورکول کېږي چې پارک ته یوازې دننه شي». بساغلي نويز زياته کړه چې په پارک کې د نظام د رامينځته کولو او پارک ته د ننوتلو پر مهال د مېرمنو د تلاشي کولو لپاره بسخينه پوليسيو ته اړتیا لري. نويز نظری په ګوته کوي چې دې پارک امنیت دا مهال د شبرغان د پنځمي حوزې د آمرې نجیبه نور دلاوري تر خارني او ګنتروں لاندې دی. هغه زیاتوی چې یو شمېر بسخينه پوليسي د شپې له خوا د پارک د امنیت د خارني او ارزونې لپاره پیره کوي. هغه وویل: بسخينه پوليسي په ډېرې آسانې سره کولای شي چې له کورنيو سره اړیکه ونیسي او کورني هم د بسخينه پوليسيو له شتون سره په پارک کې د امنیت نېه احساس کوي.

بساغلي نظری وايي چې کورني د پارک دننه د نارينه پوليسيو په شتون کې د ناراحتی احساس نه کوي. هغه په تفريحي ځایونو کې د بسخينه پوليسيو شتون اړین

په جوزجان ولايت کې د دوو لسيزو ديموکراسۍ او محلې حکومتولی خڅه وروسته، د لومړي خل لپاره په شبرغان بنار کې د یو شمېر سوداګرو له خوا تفريحي پارک جوړ شو. یاد پارک د کوچني اختر په لومړي شپې پرانیستل شو او په شبرغان بنار کې د کورنيو لپاره یوازینې تفريحي پارک دی، دا پارک د شبرغان بنار په زړه «مېرمنو باغ» نومې سیمه کې جوړ شوی دي.

د پارک د عامه اړیکو مسؤل نويز نظری وايي چې دوی هره شپې په اوسته ډول له ۳۰۰ خڅه تر ۴۰۰ پوري لپدونکي لري. د بساغلي نظری په وینا، د پنجشنبې او جمعې په شپو کې د یاد پارک د نندارچیانو شمېر زیات ووي.

بساغلي نظری دا هم وویل چې د پارک د لپدونکو اکثره برخه بسخې جوړه وي. بساغلي نظری وویل: «دا پارک د کورنيو لپاره جوړ شوی

هم استولی؛ ترڅو په پارک کې د بنسختینه پولیسو شمېر دېر کړي.

په ورته وخت کې، د جوزجان ولايت د مدنې ټولنې فعالې نجلاء محمدی چې پارک ته د لېدو لپاره راغلې وویل: د ننوتلو په دروازې او د پارک دننه د بنسختینه پولیسو شتون پر شخصي امنیت د کورنيو باور لا پیاوړي کوي. نجلاء محمدی باور لري، چې د ساتېږي ځایونو کې مېرمنې کولی شي د بنسختینه پولیسو سره په اسانۍ اړیکه ونیسي او که کومه ستونزه شتون ولري له دوی سره یې په آزاده توګه شريکه کړي. دا مدنې فعاله تمه لري، چې په تفریحي ځایونو کې به د بنسختینه پولیسو شمېر زیات شي.

دا په داسې حال کې ده، چې تر دې وړاندې د جوزجان ولايت یو شمېر او سپدونکو په جوزجان ولايت کې د تفریحي پارکونو او بناري خدمتونو له نشتون څخه شکایت کړي وو. دوی تمه لري، چې په شبرغان بنار کې بايد د تفریح ځایونو شمیر شي. اوں مهال په شبرغان بنار کې ((د مېرمنو کورني پارک)) د جوزجان او ګاونديو ولايتونو لکه فارياب او سريل او سپدونکو لپاره یوازيښی تفریحي څای دی. ځایي چارواکي هم د خصوصي سکتور له خوا د داسې تفریحي پارکونو له جوړې دو څخه هرکلی کوي.

بولی او وايي چې له دې سره د کورنيو باور پر تفریحي ځایونو ډېرې. نظری زياته وي چې د پارک گډونوالو د بنسختینه پولیسو له روپې څخه راضي دي او خپله خوبنې یې د پارک له مسؤلانو سره شريکه کړي ۵۵.

په ورته وخت کې، د شبرغان د پولیسو د پنځمي حوزې مشرې نجیبه نور دلاوري وویل: هغه د بنار د کورني پارک امنیت پر غاره لري. آغلې دلاوري زياته کړه چې هغه د شپې له خوا د یو شمېر بنسختینه پولیسو سره یوځای د پارک دلا ډېر بنه امنیت او نظم ټینګښت لپاره ګزمه کوي. د مېرمن دلاوري په وينا، د پارک شاوخوا د شپې ګرمې سره همهاله هغه له پارک څخه لبدنه هم کوي؛ ترڅو د کورنيو سره خبې او مرکې وکړي. د مېرمن دلاوري په وينا، کورني په ځانګړې توګه مېرمنې د پولیسو له چلنډ څخه خوشحاله برښې. هغه زياته وي، چې کورني د بنسختینه پولیسو په شتون کې د راحتۍ احساس کوي. له بلې خوا د جوزجان د امنیه قوماندانۍ وياند مسعود نديم وايي چې دوی د پارک د امنیت مسؤولیت د بناري پارک د چارواکو په غوبښته بنسختینه پولیسو ته سپارلي دی. بشاغلي نديم ټینګار کوي، چې یو شمېر نورې بنسختینه پولیسي به ډېر ژر د پارک د ننوتلو په دروازه کې د مېرمنو د تلاشي کولو لپاره وګماري. همدارنګه د بناري پارک چارواکو د جوزجان د پولیسو قوماندانۍ ته یو لیک

عوامل و انگیزه‌های بروز خشونت علیه زنان در افغانستان

◇ خارمن سtarه سیرت حیات

توجهی تطبیق قانون و گریز از آن سبب می‌شود که قانون گریزی به یک فرهنگ تبدیل شود و شهروندان کشور بدون محدودیت و هراس از قانون، به نقض آن پردازند. عوامل خشونت در خانواده‌ها: ریاست مرد به خانواده و قدرت وسیع که عرف به او اهداء کرده زمینه ساز اعمال خشونت علیه زنان در محیط خانواده می‌باشد با وجود آن که امروزه به تعدد زنان نان آور و حتی سرپرست خانواده افزوده شده است، اما در افغانستان هنوز مرد را به عنوان نان آور خانواده‌ها می‌شناسند. این تصور سبب می‌شود که مرد در مقابل ریس و نان آور خانواده برای خود اختیارات عام قایل شود و در اجتماع نیز به آن مهر تائید می‌گذارد. بنابراین در مواردی که مرد احساس کند که قدرت انحصاری و ریاستش مورد تهدید قرار گرفته است، دست به خشونت جسمی و روانی می‌زند، برای زن محدودیت مالی ایجاد می‌کند و با استفاده از اختیارات خود روابط زن را با اقارب و دوستان و خانواده‌اش کنترل می‌کند و حتی در برخی موارد، عملأً زن را در خانه زندانی می‌کند که این موارد تأثیر زیان‌بار روانی، جسمی و اجتماعی بر زنان،

خشونت در کل یک پدیده شوم و منفی است، در افغانستان به عنوان یک روش و مکانیزم، جهت حل مشکلات، اختلافات و منازعات میان دو طرف تبدیل شده است. یعنی اشخاص و افراد به جای این که منازعات و اختلافات خود را با روش منطقی حل و فصل نمایند از راه خشونت تلاش می‌نمایند. استفاده از خشونت در جامعه ما هم به صورت کلان و میان گروهی، میان قومی مطرح است و هم به صورت جزئی میان افراد وجود دارد. حل اختلافات در اکثر موارد با خشونت صورت می‌گیرد. بنابراین بدون شک نتیجه ای خشونت جز نقض حقوق یک‌طرف، چیزی دیگری در بر نخواهد داشت. یکی از دلایل نقض حقوق بشر قانون گریزی است. در قانون اساسی افغانستان و دیگر قوانین کشور، نقض قوانین جرم است؛ بنابراین نقض حقوق بشر که رعایت آن در قوانین افغانستان تأکید شده است، نیز جرم محسوب می‌شود. افرادی که به نقض قانون به طور عام و حقوق بشر به طور خاص می‌پردازند در بسا موارد از سوی مجریان قانون جدی گرفته نمی‌شوند. یعنی ناقضان حقوق بشر یا مورد پیگرد قانونی قرار نمی‌گیرند و یا اگر قرار گیرند، بدون مجازات و تنبیه رها می‌شوند. بی

به سایر کشورها بالا است یکی از عوامل خشونت در کشور به حساب می‌اید. فقر سبب شده که هزاران کودک از رفتن به مکتب و آموزش و پرورش محروم شوند، فقر سبب شده که خانواده‌های فقیر کودکان خردسالی در بدل پول بفروشند و یا با مردانی که چندین برابر سال شان بزرگ است عروسی شان را کنند. و دهها مورد دیگر از این دست که به دلیل فقر و نادراری سبب بروز خشونت در خانواده شده است.

مورد دیگری که می‌توان آن را به عنوان یک عامل خشونت در جامعه عنوان کرد، عدم درست از اسلام و اصول دین است. دین اسلام حق و حقوق بسیار خوب برای زنان قائل است و بر احترام زنان نیز در اسلام بار بار تأکید شده است، اما در برخی مناطق برعکس هر آن خشونتی که در برابر زنان صورت می‌گیرد، گفته می‌شود که دین چنین گفته است؛ بنا بر این عدم درست از دین نیز یکی دیگر از عوامل بسیار مخرب است که نیاز جدی به آگاهی دهی مردم در این خصوص وجود دارد و باید رسانه‌ها، فعالان مدنی، عالمان دین در این خصوص کار و تلاش بیشتر نمایند تا این نقایص برطرف گردد.

عوامل خشونت از لحاظ فرهنگی: ریشه خشونت در سنت و عنعنات(رسوم) محلی و فرهنگ شفاهی مسلط بوده رسم و رواج‌های غیر پسندیده مانندی؛ ازدواج‌های اجباری در سنین مختلف، بد دادن، بدل دادن، تعدد زوجات، تبادله زنان در مقابل اجناس و اموال، خرید و فروش زنان به‌شکل برد، زنده‌گی مشترک با فامیل شوهر، ازدیاد اطفال، حجم زیاد کار، مقص شمردن زنان در رابطه به تولد دختر در خانواده‌ها، پائین بودن سطح آگاهی زنان و مردان از مکلفیت‌ها و مسؤولیت‌های شان را می‌توان از دیگر اعمال خشونت عنوان کرد.

چرا زنان خشونت را تحمل می‌کنند؟

۱- **ترس از خشونت‌های پسین:** آمارها نشان می‌دهد که نیمی از موارد قتل زنان زمانی رخ داده که آن‌ها، مرد(شوهر، پسر، پدر وغیره) را ترک کرده یا در حال ترک او بوده‌اند.

۲- **ناآگاهی حقوقی:** بسیاری از زنان نمی‌دانند چگونه از حقوق قانونی خود در جامعه بهره بگیرند.

۳- **وابسته‌گی اقتصادی:** نداشتن استقلال مالی، زنده‌گی زن را پس از ترک کردن مردش طلاقت فرسا می‌سازد.

۴- **حفظ آبرو:** بسیاری از زنان از واکنش اجتماع نگران هستند و می‌ترسند انگشت نما شوند.

۵- **وابسته‌گی عاطفی:** عاطفه‌های ضد و نقیض مانند ترس، شرم، علاقه به مرد، امید به بهبود معجزه آسای شرایط و پای بندی به رابطه سبب می‌شود زن از ترک مرد چشم پوشی نماید.

۶- **نداشتن اعتماد به نفس:** بدرفتاری مرد پس از چندی از عزت نفس زن می‌کاهد.

۷- **تربیت فرهنگی:** بسیاری از زنان گونه ای پرورش یافته اند که فکر می‌کنند تحت هر شرایطی باید به سرنوشت زنده‌گی بسازند و اگر خشونت در تمام عمر هم تحمل کند از طلاق گرفتن و جدایی از شوهر بهتر است.

دختران بر کودکان خانواده برجامی گذارد. همچنان انتخاب همسر که یکی از مهمترین تصمیم در زنده‌گی فرد محسوب می‌شود که نقش حیاتی در تعیین سرنوشت آینده او دارد، ازدواج مناسب و آزاد سبب نشاط و شادابی روحی، ارتقاء موقعیت اجتماعی، سبب کار و تلاش بیشتر و بهبود شرایط زنده‌گی می‌گردد. اما ازدواج‌های اجباری و تحمیلی، تأثیر و پیامدهای ازدواج‌های اجباری را تشکیل می‌دهند.

با وجودی منع قانونی و شرعاً و پیامدهای ازدواج اجباری، به دلیل سنت پذیرفته شده و کهنه در افغانستان، بسیاری ازدواج‌ها اجباری هستند که در آن اراده طرفین نقش نداشته و به اشکال مختلف و عوامل گوناگون پیوندها بسته می‌شوند که نتایج آن بسیار دردناک و ناخوشایند است.

شیوه‌های رایج ازدواج در بیشتر مناطق افغانستان را که در کل می‌توان به آن ازدواج اجباری نام نهاد، این گونه برشمرد: بدل قرار گرفتن، بد دادن دختر برای حل منازعات و ا Rath قرار گرفتن زنان بیووه.

کم نیستند دخترانی که برای گریز از ازدواج اجباری دست به خودکشی، می‌زنند در اکثر مواردهم که دختران به ازدواج اجباری تن می‌دهند، زنده‌گی نکبت باری را تحمل می‌کنند که در برخی موارد با فاجعه پایان می‌یابد و بعضًا دختران جوان برای فرار از ازدواج اجباری با مرد دل خواه خود دست به فرار از خانه می‌زنند که این اقدام نیز دختران را با انواع دیگری از خشونت مواجه می‌سازد و به مراتب مصیبت بارتر از ازدواج اجباری است.

پس از فروپاشی نظام طالبان در افغانستان دولت افغانستان به حمایت جامعه جهانی و نهادهای حامی حقوق زنان برای بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی، آموزش و پرورش زنان هزینه قابل ملاحظه را اختصاص دادند.

برگزاری برنامه‌های آموزشی و آگاهی دهی در مورد حقوق زنان، بزرگداشت روز جهانی مبارزه با خشونت با زنان در شهرهای افغانستان، تهیه و پخش فلم‌های آموزشی و مستند درباره مشکلات اجتماعی زنان و برنامه‌های دیگر برای تأمین حقوق زنان برگزار شده که هر یک از این برنامه‌ها تأثیرات خود را در تغییر افکار عامه داشته است. اما به اندازه‌ی که زنان افغانستان انتظار تغییر افکار عامه و به رسمیت شناختن جایگاه و حقوق شان در اجتماع را داشتند، تلاش‌ها برای آن مؤثر نبوده است.

عوامل خشونت از لحاظ اقتصادی: فقر یک پدیده جهانی است که میزان آن در هر کشور، وابسته به موفقیت آن کشور در مبارزه به این پدیده می‌باشد هر کشور در مبارزه با فقر تدبیر لازمی را اتخاذ نموده اند این که بعضی کشورها نتوانسته اند در زمینه محو آن موفق باشند بیشتر با مشکلات روبرو اند، اما فقر عوامل زیاد دارد که نوشتار از پرداختن به آن عاجز است. فقر گستردگی که در افغانستان وجود دارد و میزان آن نسبت

د جمهوریت تر چتر لاندې د بُشُو مقام

ننگیالی اچکزی

سره مخ وي، له نسونځيو خخه د مېرمنو او انجونو منع کول، له کور خخه بهر د مېرمنو له کار کولو سره مخالفت او د کور خخه بهر د مېرمنو او انجونو پر وړاندې محدودیت هغه خه دي چې مېرمنې ورسه مخ وي.

د انجونو نسونځي په ټول هېواد کې تړل شوي وو، د طالبانو د فکر او پالیسيو له مخې انجونو او بُشُو ته اجازه نه وه، چې نسونځي ته لایې شي او زده کړې وکړي. د طالبانو له نظره د بُشُو لپاره زده کړه یو مناسب کار نه ګنل کېده. د افغانستان وګري په یاد لري چې طالبانو د خپلې واکمنۍ په لوړيو کې د انجونو نسونځي وټړل او

انجونې یې نسونځيو ته له تګ خخه منعي کړي.

په ټولنه کې د بُشُو د حقوقو په اړه د طالبانو نظر له یادې بېلګې خخه خرګندېږي او د هفو د سیاستونو بنکاره نښې شتون لري، چې دوى هغه وخت پلي کولې؛ مګر په افغانستان کې د طالبانو له ماتې وروسته نوي وضعیت او خورا مختلفه فضا رامینځته شوه.

په هېواد کې د جمهوریت سیاسی نظام او اساسی قانون

هغه سیاسي او ټولنیز پرمختګونه چې له تبرې نيمې پېړی راهیسې په افغانستان کې رامینځته شوي دي، د دې خاورې د خلکو د ژوند پر بېلا بېلا او خونو یې مختلفي اغږز پربېنې ده. د افغانستان وګرو په جګړه کې دروند قیمت ورکړي، چې ممکن د جبران وړ نه وي. په دې لړ کې مېرمنو چې د افغانستان نیمايی نفوس جوړوي تر ټولو زیاتې زیانمنې شوي دي. افغان مېرمنې چې د بحرانونو په رامینځته کولو کې مستقیم نقش نلري؛ مګر دوى په روان ۴۲ کلن جګړي کې له زیات تاتریخوالي سره مخ شوي دي.

د ټولنې په افراطی ډلو کې د بُشُو پروپراندې هغه تبعیضي چلندا هم پاتې دي، د افغانستان د سیاسي تاریخ په اوردو کې د مېرمنو پروراندې استبدادي پالیسي لېدل شوي ده، چې له ۱۹۹۶ خخه تر ۲۰۰۱ عیسوی کلو پوري په افغانستان کې د طالبانو واکمنۍ د دې پالیسي بنکاره بېلګه ده. د طالبانو د واکمنۍ پرمھاں مېرمنې له زیاتو محدودیتونو

د اسانتياوو رامنځته کولو لپاره خپل ځان مسؤول ګئي.
په همدي اساس د افغانستان په بېلا بېلو سيمو کې د
انجونو ټول بنوونځي هغه که نبارونو کې وو یا هم په
کليو کې بیا پرانیستل شول.

حتى هغه بنوونځي چې ودانۍ، منظم اداري او تدریسي
جوړښت نه درلود، د ونې ترسیوري لاندې یا هم د کلي د
چینو تر خنگ موقعیت یې درلود یو خل بیا پر فعالیت
پیل وکړ. خلکو هم د ډېري علاقې له مخې له دې کار
څخه هرکلی وکړ او د دوه اړخیزو همکاريو په لړ کې یې
خپل ماشومان بنوونځیو ته د نوم ليکنې لپاره واستول.
افغان انجوني چې د شل کلو راهيسې بنوونځي ته تللي
نن ورځ د دوی اکثره د هېواد له معتبرو پوهنتونو خڅه
فارغې شوې دې او د سړيو تر خنگ په مسلکي دندو
بوختې دې. د نړیوالو راپورونو له مخې اوں مهال په
افغانستان کې له ۳.۳ ملیونو خڅه ډېري افغان انجوني
په زده کړې باندې بوختې دې او همدارنګه د انجونو له
بنوونځي خڅه د هلکانو د بنوونځي په خېر ملاتر کېږي.
جمهوري نظام مېرمنو ته د کار کولو حق ورکړ، په قانوني
دول یې له دې حق او د بسخوله آزادی خڅه ملاتر وکړ او
دا ملاتر به همداسي دوام کوي. بسخې د ټولنې په مختلفو
سکتورونو کې کار کوي، په ټولنيز او سیاسي برخه کې
د سړيو تر خنگ د مېرمنو ګدون یو اصل ګرځدلی دی،

د هر اړخیز مدیریت لپاره وټاکل شو او د دې پر اساس
بنستونه رامنځته شول؛ ترڅو په انساني ټولنه کې د
مېرمنو او سړيو لاسنيوی وشي، دا د افغانستان په ټولنيز
او سیاسي زبربنا کې یو ستر بدلون وو. په دې نوي
باب کې د افغانستان جمهوري نظام د مېرمنو او سړيو
انساني ارزښتونه درناوی لري، په ټولنه کې دواړه
جنسونه په فزيکي او بیولوژیکي برخه کې توپير لرونکي
بولی او د انساني اړخ له مخې یو د بل حقوقه عادلانه او
مساوي بولي او په ټولنه کې خلکو ته خدمت کول خپل
لومړ بتوب ګئي. د افغانستان اسلامي جمهوريت اساسی
قانون د نورو اسلامي هبوا دونو خڅه غوره دی او د اساسي
سياسي جوړښت یې رامنځته کړي، چې تر نن ورځې
پوري د خپل قوت پر اساس خلکو ته خدمات وړاندې
کوي او د افغانستان نارينه او بسخينه قشر د قدر وړ په
سترګه ورته ګوري.

د افغانستان جمهوري نظام د آزادو خلکو نارينه او بسخينه
قشر د غونښنو او اندېښنو سره سم په دې هڅه کې دی؛
ترڅو ټولو انسانانو ته د هغوى د اساسی حقوقو د ورکولو
لپاره لاس په کار شي. جمهوري نظام په افغانستان کې د
جمهوريت سياسي حکومتولی بنست کېښود او ۲۱ د مې
پېړۍ له پیل راهيسې نه یوازې دا چې د مېرمنو او سړيو
د زده کړې حق په رسميت پېژندلی؛ بلکې پدې لړ کې

جمهوري نظام داسي فضا رامنځته کړي چې په خوبى سره نن ورڅ باسواده او تخصص لرونکې مېرمنې په ټولو برخو کې فعالیت کوي، له دي جملې بنځینه ډاکټرانې، انجينرانې، مسلکي بنیونکې، نرسانې، لوګاري، ټولنیزې فعالاني، فرهنگي خبرې، سیاستمدارني، د امنیتي او دفاعي ځواکونو په ليکو کې د مېرمنو شتون، متوضې او لوړ پوري بنځینه چارواکې چې کولای شي د ټولنې په بېلا بېلو برخو کې د سړيو تر څنګ کار وکړي، دا هغه خه دي چې د جمهوریت تر چتر لاندې يې شکل موندلی دي.

هغه انجوني چې بنیونځی ته ئې او له زده کړي خوند اخلي د مېرمنو ترتیلو لوړۍ بشري حق بلل کېږي، مور باید د هغو انجونو ذکر کړو چې نن ورڅ يې په نړۍ کې د عصری تکنالوژۍ په ډګر کې ستر پرمختګ کړي، روپاټ جوړونکې او تکنالوژیستې انجوني چې د جمهوري نظام په چوکات کې له خپلو لوړنیو بشري حقوقو خخه برخمنې شوي افغانستان ته يې ستر ويړونه راوړي دي. د سپورت په ډګر کې بنخوا او انجونو د نړۍ په کچه افغانستان ته ستر ويړونه راوړي، دا هغه بېلګې دي چې افغان مېرمنې د جمهوري نظام له کبله ورته رسېدلې دي.

چې اوسمهال مېرمنې په بېلا بېلو مدیریتی او سیاسي برخو کې کار کوي او له خپلو اساسی حقوقو خخه ګټه پورته کوي. په جمهوري نظام کې بنځې ځانونه نومانده وي او رايې ورکوي، د اساسی قانون له مخې د نارينه او بنځینه رایو ترمنځ هیڅ توپیر شتون نلري، د جمهوري نظام له مخې مېرمنې له انساني وقار او عزت خخه برخمنې دي او کولای شي چې په تاکلي او قانوني چوکات کې له خپلو حقوقو خخه دفاع وکړي.

د جمهوري نظام په دایره کې بنځې توانېدلې چې د ټاکنو او رایو پراساس د خلکو استازولي ترلاسه کړي او دا خرګنده شوې، چې مېرمنې هم کولای شي د سړيو په خېر د ټولنې په مختلفو برخو کې کار وکړي.

جمهوري نظام کې یو شمېر مېرمنې په کابینې کې هم برخه لري او دا فرصتونه د تجربې ترلاسه کولو خخه وروسته د ډېربدو په حال کې دي. په افغانستان کې مېرمنې د جمهوریت تر چتر لاندې ولسمشري، ته نوماندې شوې، کوم چې په هېواد کې ترتیلو لوړ سیاسي او اداري واک دی، همدارنګه د هېواد د اساسی قانون له مخې هغه سازمانونه او بنستونه چې په هېواد کې د سخود حقوقو د دفاع لپاره کار کوي او په ټولنې کې د بشري حقوقو د پرمختګ لپاره ګټور بلل شوي د هغو ملاتې کوي.

پولیس زن

بلنه

له ټولو علاقه لرونکو او مسلکي کسانو خخه احترامانه
هیله لرو چې د مطالبو د راپړلو سره موږ ته خپل
سالم نظرونه او وراندیزونه چې زموږ د مجلې په غني
کولو کې مرسته کوي و نه سېمومئ.

womenpolice14@gmail.com